

Prognos för utbetalningar 2023–2026

2023-07-28

Prognoser för utbetalningar 2023 - 2026

Arbetsförmedlingen ska redovisa prognoser för 2023 – 2026 till regeringen den 6 februari, den 25 april, den 28 juli och den 23 oktober 2023. Prognoserna ska även lämnas i Hermes enligt instruktion från Ekonomistyrningsverket.

Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till statsbudgeten. Vidare ska prognosen, där det är relevant, kommenteras i relation till myndighetens egna prioriteringar och resultat.

Beslut i ärendet har fattats av Arbetsförmedlingens t.f. generaldirektör Mikael Hvinlund. Föredragande har varit Petra Trygg, controller på ekonomiavdelningen. I den slutliga handläggningen har Arbetsförmedlingens ekonomidirektör Annela Yderberg deltagit. Beslutet är fastställt digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.

Mikael Hvinlund

T.f. Generaldirektör

Petra Trygg

Controller

Innehåll

Sammanfattning	8
Konjunkturavmattning i svensk ekonomi	8
Osäker utveckling på arbetsmarknaden	8
Lägre förvaltningsanslag från 2024 påverkar förutsättningarna att använda medel för deltagande i program och insatser	8
Hållbara budgetförutsättningar med balans mellan anslagen behövs	9
Förändrade förutsättningar ökar resursbehovet	9
Finansieringen av tjänster i egen regi behöver säkerställas	10
Beroende av arbetsgivare.....	10
Bemyndiganderamen för lönebidrag behöver öka	10
1 Inledning	11
1.1 Arbetsförmedlingens förutsättningar	11
1.1.1 Regeringens budget och övrig finansiering.....	11
1.1.2 Lägre förvaltningsanslag från 2024 påverkar förutsättningarna att använda medel för deltagande i program och insatser.....	12
1.1.3 Hållbara budgetförutsättningar med balans mellan anslagen behövs	13
1.1.4 Finansieringen av tjänster i egen regi behöver säkerställas	13
1.1.5 Förändrade förutsättningar ökar behovet av resurser	14
1.1.6 Effektiviseringar räcker inte för att möta höjda förväntningar	15
1.1.7 Beroende av arbetsgivare	15
1.2 Arbetsmarknadens utveckling	16
1.2.1 Den svenska ekonomin är i en konjunkturavmattning.....	16
1.2.2 Osäker utveckling på arbetsmarknaden kommande år	16
1.2.3 Antalet långtidsarbetslösa bedöms öka	17
1.3 Arbetsförmedlingens prioriteringar	18
1.3.1 Fokus på att motverka och bryta långtidsarbetslöshet	18
1.3.2 Ofta krävs en kedja av insatser och subventionerade anställningar	18
1.3.3 Utbildning - en väg till arbete	18
2 Prognos för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv	19
2.1 Prognostiserade utgifter och antal deltagare i program	19
3 Anslag 1:1 – Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	21
3.1 Anslag 1:1 ap1 Förvaltningskostnader för AF	21
3.1.1 Fortsatt obalans mellan förvaltningsanslag och anslag för deltagare i arbetsmarknadspolitiska program och insatser	21
4 Anslag 1:2 – Aktivitetsstöd och arbetslöshetsersättning	22
4.1 Anslag 1:2 ap1 Aktivitetsstöd	22
4.1.1 Jobb- och utvecklingsgarantin.....	22

4.1.2	Jobbgarantin för ungdomar	23
4.1.3	Deltagare i arbetsmarknadspolitiska program utanför ramprogrammen.....	24
4.1.4	Arbetsmarknadsutbildning	25
4.1.5	Förberedande utbildning	26
4.1.6	Arbetspraktik	27
4.1.7	Kartläggning, vägledning och rehabilitering.....	28
4.1.8	Förmedlingsinsatser	29
4.1.9	Reguljära studier som förberedande insats	30
4.1.10	Start av näringsverksamhet	30
4.2	Anslag 1:2 ap2 - Bidrag till arbetslöshetsersättning	31
5	Anslag 1:3 – Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	33
5.1	Anslag 1:3 ap1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.....	33
5.1.1	Jobb för ungdomar och sommarjobb.....	33
5.1.2	Introduktionsjobb.....	34
5.1.3	Upphandlade matchningstjänster	34
5.1.4	Övriga tjänster	35
5.2	Anslag 1:3 ap3 Främjande- och utvecklingsinsatser för att påskynda nyanländas etablering.....	37
6	Anslag 1:4 – Lönebidrag och Samhall m.m.....	38
6.1	Anslag 1:4 ap1 Lönebidrag m.m.....	38
6.1.1	Beslutsformen ställer höga krav på myndighetens kapacitet	38
6.1.2	Program för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga	39
6.1.3	Lönebidrag för anställning.....	40
6.1.4	Lönebidrag för trygghet i anställning	40
6.1.5	Lönebidrag för utveckling i anställning	41
6.1.6	Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare.....	41
7	Anslag 1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	42
7.1	Anslag 1:13 ap1 – Nystartsjobb	42
7.2	Anslag 1:13 ap2 – Stöd för yrkesintroduktionsanställningar	43
7.2.1	Programmet förväntas upphöra under 2024	43
7.3	Anslag 1:13 ap3 – Etableringsjobb.....	44
7.3.1	Fördröjd start av etableringsjobb	44
8	Anslag 1:14 – Etableringsersättning till vissa nyanlända.....	45
8.1	Anslag 1:14 ap1 – Etableringsersättning till vissa nyanlända.....	45
8.1.1	Deltagare i etableringsprogrammet	45

8.2	Biståndskostnader	48
9	Bemyndigandeprogno	49
9.1	Bemyndigandeprogno anslag 1:3 ap1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program	49
9.1	Bemyndigandeprogno anslag 1:4 ap1 Lönebidrag.....	50
9.2	Prognos för beställningsbemyndiganden 2024 - 2026.....	51
10	Tabeller	52
10.1	Snittkostnader	52
10.2	Extern finansiering	53
10.3	Flöden i ramprogram och aktiviteter.....	53
10.4	Prognos över arbetssökande med och utan arbetslöshetsersättning.....	54
10.5	Deltagare i utbildningar.....	55
10.6	Deltagare i tjänster	56
10.7	Insatser för personer med funktionsnedsättning som innebär nedsatt arbetsförmåga	58
10.8	Nystartsjobb.....	59
10.9	Statistik över arbetslösa och deltagare i program.....	59

Sammanfattning

Konjunkturavmattning i svensk ekonomi

Trots det försvagade ekonomiska läget har arbetsmarknaden hittills varit överraskande motståndskraftig. I rapporten Arbetsmarknadsutsikterna¹ som lämnades den 14 juni bedömer Arbetsförmedlingen att den svenska ekonomin fortsätter att försvagas under andra halvåret 2023. Efterfrågan på arbetskraft väntas dock att minska, vilket leder till en svag sysselsättningsutveckling under 2023 och 2024 och därmed en något stigande arbetslöshet.

Den minskade efterfrågan på arbetskraft bedöms även få långtidsarbetslösheten att öka, med viss eftersläpning. Det innebär att den positiva utvecklingen bryts under prognosperioden och att antalet långtidsarbetslösa stiger till en högre nivå än före pandemin. Utmaningarna är särskilt stora för arbetslösa som varit utan arbete i två år eller mer. Närmare nio av tio av dessa tillhör grupper som bedöms ha en svag konkurrensförmåga om jobben på den svenska arbetsmarknaden

Osäker utveckling på arbetsmarknaden

Just nu råder generellt en stor osäkerhet kring utvecklingen av arbetsmarknaden och ekonomins utveckling de kommande åren. En jämförelse visar att det finns ett visst spann mellan olika aktörers bedömningar, delvis beroende på när respektive prognos är gjord. Regeringens vårbudget (vårproposition och vårändringsbudget) som kom den 17 april ligger tillsammans med Arbetsförmedlingens bedömning av arbetsmarknadsutsikterna per juni till grund för denna utgiftsprognos.

Skillnaden mellan regeringens och Arbetsförmedlingens bedömningar är den främsta anledningen till att Arbetsförmedlingen bedömer ett större sparande på anslaget för aktivitetsstöd för innevarande och kommande år. Det är också en bidragande orsak till att anslagssparande uppstår på anslaget för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Lägre förvaltningsanslag från 2024 påverkar förutsättningarna att använda medel för deltagande i program och insatser

Från 2024 minskar förvaltningsanslaget med cirka 400 miljoner kronor enligt regeringens förslag. Eftersom myndighetens driftskostnader ökar till följd av exempelvis avtalsenlig lönerevision² och högre lokalkostnader blir minskningen i praktiken ännu större.

¹ Af-2023/0039 4014

² Avtalsrörelsen innebär att märket för de kommande två åren är satt till 7,4 procent fram till den 31 mars 2025. Sannolikt kommer de centrala statliga avtalen landa i motsvarande nivåer.

Programperioden för React-EU upphör samtidigt och därmed också det tillskott på drygt 300 miljoner kronor till förvaltningsanslaget som det medför 2023. Inriktningen är fortsatt att nå ett anslagssparande i år genom återhållsamhet i personalrekrytering och övriga förvaltningskostnader samt avslutade provanställningar. Ett anslagssparande 2023 gör att övergången till den lägre anslagsnivån 2024 blir mjukare. Det lägre förvaltningsanslaget 2024 och anpassningen till det kommer att påverka myndighetens leveransförmåga.

Arbetsförmedlingens styrelse beslutade den 15 juni om en reviderad verksamhetsplan för 2023³. I revideringen har både nya förutsättningar, främst med anledning av ny budget och en starkare utveckling på arbetsmarknaden än tidigare bedömt, och aktuellt utfall vägts in. Antalet deltagare i program och insatser samt anställningar med stöd är därför något lägre jämfört med föregående utgiftsprognos, både innevarande och kommande år. Vidare innebär det ett ökat anslagssparande på anslagen för aktivitetsstöd, program och insatser, lönebidrag och nystartsjobb jämfört med tidigare bedömning.

Hållbara budgetförutsättningar med balans mellan anslagen behövs

Arbetsförmedlingen kommer självklart att fortsätta att göra det bästa med de medel som myndigheten har att tillgå. Det konjunkturkritiska läge som landet befinner sig i påverkar Arbetsförmedlingens verksamhet och behovet av förvaltningsmedel. Dessutom tillkommer nya uppdrag, förändrat regelverk samt höga förväntningar på resultat som myndigheten ska uppnå.

Arbetsförmedlingen behöver tillräckligt med förvaltningsmedel för att genomföra sitt i stora stycken personalintensiva uppdrag. Det behövs anställda både för att kunna ge stöd till arbetssökande och arbetsgivare samt för att bedöma, besluta, samordna och följa upp insatser. Att snabbt skala upp eller ner en personalintensiv verksamhet är svårt och påverkar produktionskapaciteten och i förlängningen kunderna negativt. De exakta ledtiderna vid justerad bemanningsplanering är svårbedömda, vilket ökar risken för både anslagssparande och anslagsöverskridande.

Mot den bakgrunden betonar Arbetsförmedlingen fortsatt vikten av hållbara budgetförutsättningar utifrån förväntan och uppdrag. De ekonomiska förutsättningarna behöver också vara i balans med övriga anslag som myndigheten förfogar över. Utökade förväntningar på verksamheten behöver följas av motsvarande finansiering. Det är också en förutsättning för att säkra en likvärdig service i hela landet med utvecklad samverkan och ändamålsenlig lokal närvaro.

Förändrade förutsättningar ökar resursbehovet

I budgetunderlaget för 2024–2026⁴ redovisar Arbetsförmedlingen sin bedömning av medelsbehovet för perioden. Arbetsförmedlingen ser ett ökat resursbehov på 755 miljoner kronor för 2024 och 645 miljoner kronor årligen från 2025 jämfört med

³ Af-2022/0029 2963

⁴ Af-2022/0082 6814

årets budget. Bedömningen omfattar resursbehoven för de utökade regeringsuppdragen att minska långtidsarbetslösheten. De förändrade förutsättningarna till följd av bland annat förordningsförändringar samt uppdragen som beredskapsmyndighet och inrättandet av Utbetalningsmyndigheten ingår också i bedömningen.

Finansieringen av tjänster i egen regi behöver säkerställas

I dagsläget finns ett mindre antal geografiska områden som saknar leverantörer av tjänster. För tjänsten rusta och matcha har Arbetsförmedlingen, som en temporär lösning, erbjudit tjänsten i egen regi. Finansieringen har då skett med förvaltningsmedel. Om tjänsten i stället utförts av en leverantör skulle kostnaden belastat anslaget för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Arbetsförmedlingen ser en risk för ett ökat behov av att genomföra tjänster i egen regi när leverantörer bedömer att underlaget inte är tillräckligt för att vara ekonomiskt lönsamt. Problemet kan komma att sprida sig till andra tjänster i kommande upphandlingar. När leverantörer saknas bör Arbetsförmedlingens verksamhet i egen regi finansieras med medel för program och insatser. För att det ska vara möjligt behövs en ändring av villkoren för anslaget 1:3 ap1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Beroende av arbetsgivare

Att fortsätta minska långtidsarbetslösheten kommer vara i fokus under kommande år. Forskningen har visat att subventionerade anställningar är en effektiv insats för att bryta långtidsarbetslöshet. Arbetsförmedlingen är i detta beroende av arbetsgivare som anställer eller erbjuder praktikplats för långtidsarbetslösa med de stöd som finns.

I åiterrapporten Kompetensförsörjning, arbetsgivarkontakter och arbetsinriktade insatser⁵ som lämnades den 15 maj framhåller Arbetsförmedlingen vikten av arbetsgivarkontakter för att skapa förutsättningar att öka antalet deltagare i arbetsinriktade insatser. En kampanj pågår för att intressera fler arbetsgivare för nystartsjobb under 2023. En annan kampanj genomförs för att öka kännedomen om det stöd Arbetsförmedlingen ger till personer med funktionsnedsättning, ohälsa eller annan svårighet som kan påverka deras förmåga till att arbeta eller studera.

Bemyndiganderamen för lönebidrag behöver öka

Arbetsförmedlingens har tidigare i år hemställt om att bemyndiganderamen för lönebidrag utökas till 16 miljarder kronor för 2023, vilket riksdagen fastställde i vårbudgeten.⁶ Åtaganden för lönebidrag har fortsatt att öka mer än vad som bedömdes när hemställan lämnades. Arbetsförmedlingen ser därför ett behov av att bemyndiganderamen för 2023 utökas ytterligare till 18 miljarder kronor.

⁵ Af-2023/0025 6765

⁶ Arbetsförmedlingens inväntar en ändring avregleringsbrevs. Redovisning i tabeller utgår från nu gällande regleringsbrev.

1 Inledning

1.1 Arbetsförmedlingens förutsättningar

1.1.1 Regeringens budget och övrig finansiering

Just nu råder generellt en stor osäkerhet kring utvecklingen av arbetsmarknaden och ekonomins utveckling de kommande åren. En jämförelse visar att det finns ett visst spann mellan olika aktörers bedömningar, delvis beroende på när respektive prognos är gjord.

I vårbudgeten (vårproposition och vårändringsbudget) som kom den 17 april förutser regeringen en sämre utveckling för svensk ekonomi jämfört med bedömningen i budgetpropositionen för 2023. Arbetsförmedlingen delar i stort regeringens bedömning om den makroekonomiska utvecklingen under 2023 och 2024. Regeringen bedömer dock en snabbare och större ökning av den totala arbetslösheten samt fler deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin jämfört med Arbetsförmedlingen.

Då regeringen bedömer att arbetslösheten ökar kommande år aviseras en ökning av anslagen för aktivitetsstöd samt kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser jämfört med vad som tidigare aviserats. För 2023 förstärks förvaltningsanslaget med 50 miljoner kronor som ett tillfälligt tillskott. Tidigare aviserade minskningar av Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag för kommande år kvarstår dock. Anslaget är cirka 200 miljoner kronor lägre 2023 jämfört med 2022. Aviserad nivå för 2024 innebär en minskning av anslaget med ytterligare cirka 400 miljoner kronor jämfört med 2023. Som beskrivs mer ingående nedan upphör projektet React-EU och därmed det tillskott på förvaltningsanslaget som det medfört för 2023.

Skillnaden mellan regeringens och Arbetsförmedlingens bedömningar är den främsta anledningen till att Arbetsförmedlingen bedömer ett större sparande på anslaget för aktivitetsstöd för innevarande och kommande år. Det är också en bidragande orsak till att anslagssparande uppstår på anslaget för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Medel från europeiska socialfonden (ESF)

Anslagsnivån för arbetsmarknadspolitiska program 2023 tar hänsyn till att Arbetsförmedlingen ska nyttja medel från Europeiska socialfonden, ESF-medel, för React-EU. Dessa medel bedöms uppgå till 1 257 miljoner kronor för 2023 (varav 336 miljoner kronor tillförs förvaltningsanslaget och 921 miljoner kronor anslaget för arbetsmarknadspolitiska program och insatser). Programperioden för React-EU avslutas den 31 juli 2023.

Möjligheten att använda externa medel även till förvaltningskostnader blir extra viktigt när förvaltningsanslaget minskar kommande år. Arbetsförmedlingen tar nu fram en samlad inriktning för hur myndigheten ska kunna använda ESF-medel även i fortsättningen. Inom ESF+ finns fem programområden (från A till E) med möjlighet för lokala, regionala och nationella aktörer att söka pengar för att driva projekt som bidrar till en inkluderande arbetsmarknad. Programområde B riktas till dem som är

inskrivna på Arbetsförmedlingen och det är endast Arbetsförmedlingen som kan ansöka om dessa medel.

Hittills har Arbetsförmedlingen beviljats medel för tre projekt inom ESF+. Ytterligare ansökningar har lämnats in för andra programområden. Konkurrensen med andra aktörer samt att utlysningstillfällena varierar leder till att det i dagsläget är svårt att bedöma hur mycket ESF-medel Arbetsförmedlingen kommer att beviljas för kommande år.

1.1.2 Lägre förvaltningsanslag från 2024 påverkar förutsättningarna att använda medel för deltagande i program och insatser

Det konjunkturkritiska läge som landet befinner sig i, påverkar Arbetsförmedlingens verksamhet och behovet av förvaltningsmedel. Dessutom tillkommer nya uppdrag, förändrat regelverk samt höga förväntningar på resultat som myndigheten ska uppnå. Förstärkningen av förvaltningsanslaget enligt regeringens vårbudget är ett välkommet tillskott. Det visar att myndigheten är ett viktigt instrument för en väl fungerande arbetsmarknad. Tillskottet är dock tillfälligt. Från 2024 minskar förvaltningsanslaget med cirka 400 miljoner kronor enligt regeringens förslag. Eftersom myndighetens driftskostnader ökar till följd av exempelvis avtalsenlig lönerrevision⁷ och högre lokalkostnader blir besparingen i praktiken ännu större. Programperioden för React-EU upphör samtidigt och därmed också det tillskott på drygt 300 miljoner kronor till förvaltningsanslaget som det medför 2023. Regeringen har avsatt medel för att kompensera på anslaget för arbetsmarknadspolitiska program och insatser men inte för förvaltningsanslaget.

Anslagen för aktivitetsstöd, a-kassa och arbetsmarknadspolitiska program och insatser föreslås samtidigt öka mer för kommande år jämfört med vad som tidigare aviserats som en följd av regeringens bedömning om en sämre utveckling på arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen har redan i tidigare utgiftsprognoser påtalat att den aviserade lägre nivån på förvaltningsanslaget för 2024 och framåt påverkar förutsättningarna för att fullt ut nyttja medlen för bland annat lönebidrag men även tillgängliga medel för program och insatser. Denna obalans förstärks ytterligare med de aviserade ökningarna av aktivitetsstöd och medel för arbetsmarknadspolitiska program och insatser i det rådande konjunkturläget. Det behöver finnas en balans mellan förvaltningsanslag och övriga anslag.

Inriktningen är fortsatt att nå ett anslagssparande i år genom återhållsamhet i personalrekrytering och övriga förvaltningskostnader samt avslutade provanställningar. Ett anslagssparande 2023 gör att övergången till den lägre anslagsnivån 2024 blir mjukare. Det lägre förvaltningsanslaget 2024 och anpassningen till det kommer att påverka myndighetens leveransförmåga.

Arbetsförmedlingens styrelse beslutade om en reviderad verksamhetsplan för 2023⁸. Den reviderade verksamhetsplanen utgår från en helhetsbedömning av vad som är realistiskt att uppnå för resterande del av året. I detta har både nya förutsättningar, främst med anledning av ny budget och en starkare utveckling på arbetsmarknaden

⁷ Avtalsrörelsen innebär att märket för de kommande två åren är satt till 7,4 procent fram till den 31 mars 2025. Sannolikt kommer de centrala statliga avtalen landa i motsvarande nivåer.

⁸ Af-2022/0029 2963

än tidigare bedömt, och aktuellt utfall vägs in. Antalet deltagare i program och insatser samt anställningar med stöd är därför något lägre jämfört med föregående utgiftsprognos, både innevarande och kommande år. Vidare innebär det ett ökat anslagssparande på anslagen för aktivitetsstöd, program och insatser, lönebidrag och nystartsjobb jämfört med tidigare bedömning.

1.1.3 Hållbara budgetförutsättningar med balans mellan anslagen behövs

Arbetsförmedlingen kommer självklart att fortsätta att göra det bästa med de medel som myndigheten har att tillgå. Det konjunkturkritiska läge som landet befinner sig i påverkar Arbetsförmedlingens verksamhet och behovet av förvaltningsmedel. Dessutom tillkommer nya uppdrag, förändrat regelverk samt höga förväntningar på resultat som myndigheten ska uppnå.

Arbetsförmedlingen behöver tillräckligt med förvaltningsmedel för att genomföra sitt i stora stycken personalintensiva uppdrag. Behovet förstärks ytterligare i ett försämrat konjunkturläge. Det behövs anställda både för att kunna ge stöd till arbetsökande och arbetsgivare samt för att bedöma, besluta, samordna och följa upp insatser. Att öka personalintensiva insatser kräver en successiv uppbyggnad med långsiktigt perspektiv utifrån förväntan om en väl fungerande kompetensförsörjning. Att snabbt skala upp eller ner en personalintensiv verksamhet är svårt och påverkar produktionskapaciteten och i förlängningen kunderna negativt. De exakta ledderna vid justerad bemanningsplanering är svårbedömda, vilket ökar risken för både anslagssparande och anslagsöverskridande.

Mot den bakgrunden betonar Arbetsförmedlingen fortsatt vikten av hållbara budgetförutsättningar utifrån förväntan och uppdrag. De ekonomiska förutsättningarna behöver också vara i balans med övriga anslag som myndigheten förfogar över. Utökade förväntningar på verksamheten behöver följas av motsvarande finansiering. Det är en förutsättning för att säkra en likvärdig service i hela landet med utvecklad samverkan och ändamålsenlig lokal närvaro.

1.1.4 Finansieringen av tjänster i egen regi behöver säkerställas

Det finns i dagsläget ett mindre antal geografiska områden där det saknas leverantörer av tjänster. För tjänsten rusta och matcha har Arbetsförmedlingen, som en temporär lösning, erbjudit tjänsten i egen regi. Finansieringen har då skett med förvaltningsmedel. Om tjänsten i stället utförts av en leverantör skulle kostnaden belastat anslaget för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Under 2023 har nya områden utan leverantör tillkommit. Arbetsförmedlingen ser en risk för ett ökat behov av att genomföra tjänster i egen regi när leverantörer bedömer att underlaget inte är tillräckligt för att vara ekonomiskt lönsamt. Problemet riskerar att sprida sig till andra tjänster i kommande upphandlingar. När leverantörer saknas bör Arbetsförmedlingens verksamhet i egen regi finansieras med medel för program och insatser. För att det ska vara möjligt behövs en ändring av villkoren för anslaget 1:3 ap1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

1.1.5 Förändrade förutsättningar ökar behovet av resurser

År 2023 är Arbetsförmedlingens första verksamhetsår med ett nytt regelverk i det reformerade systemet. Myndigheten utgör fortsatt navet inom arbetsmarknadspolitiken i ett läge där konjunkturen sviktar och arbetslösheten bedöms öka. Ett flertal lag- och förordningsförändringar som innebär förändrade förutsättningar för Arbetsförmedlingen började gälla från den 1 december 2022, bland annat ska handlingsplaner uppdateras var 6:e månad. Myndigheten bedömer att det, inte minst initialt, kommer att vara resurskrävande att ställa om verksamheten. Nya uppgifter tillkommer och andra uppgifter kräver nya arbetssätt. Det egna förmedlingsarbetet minskar dock för vissa grupper.

Stora delar av myndighetens verksamhet kvarstår även då matchande och rustande insatser till större del ska utföras av fristående aktörer. Det ska fortsatt finnas en bredd av arbetsmarknadspolitiska insatser. Arbetsförmedlingens ansvarar för att dessa finns tillgängliga genom anskaffning, samverkan, överenskommelser eller genom att de utförs i egen regi. Att säkerställa ett utbud av insatser där det saknas leverantörer kräver att det finns resurser att tillgå.

Tidigare nämnda förordningsändringar innebär även att myndigheten har fått ett förtydligt ansvar inom området samverkan, både på strategisk och operativ nivå. Myndigheten har under det senaste året till exempel arbetat intensivt för att effektivisera arbetet med individer som har behov av stöd från både Arbetsförmedlingen och kommun, samt för att genom samverkan stärka det lokala stödet mot arbetsgivare. Arbetet bedöms ha kommit långt på den strategiska nivån, men behöver nu även omsättas i det operativa arbetet.

I enlighet med detta, samt uppdraget att säkra en likvärdig service i hela landet med ändamålsenlig lokal närvaro i olika former krävs hållbara planeringsförutsättningar. Att upprätthålla en effektiv och fungerande samverkan med kommuner är förutsättningsskapande för att lyckas med flera av myndighetens uppdrag så som att minska arbetslösheten bland långtidsarbetslösa och utrikesfödda kvinnor, samt för att kunna fatta beslut om lämpliga insatser för personer som har ett mer omfattande stödbehov/står längre ifrån arbetsmarknaden. Kommunerna har också en avgörande roll när det gäller att få flera kortutbildade arbetssökande att delta i utbildning.

Även arbetet med att förbättra god förvaltning samt att motverka felaktiga utbetalningar och olika typer av brott mot välfärdssystemet är resurskrävande och behöver prioriteras ytterligare. Förutsättningarna för kunder och medarbetare att göra rätt från början måste förbättras. Den ökade omfattningen av matchningstjänster under de senaste åren har inneburit att myndigheten behövt hantera utökade betalningsflöden. Även kontrollverksamheten och uppföljningen för att säkerställa att fristående aktörer levererar enligt avtal har ökat. Kontrollverktygen behöver bli fler och vässas för att utveckla tillsynen och för att förekomma oegentligheter.

Arbetsförmedlingens budgetunderlag för 2023–2025 visade på ett behov av förvaltningsanslag om cirka 8,2 miljarder kronor för 2023. I den bedömningen ingick inte de resursbehov som de utökade regeringsuppdragen från februari 2022 om ytterligare fokus på att minska långtidsarbetslösheten medför. Uppdragen beskrivs

mer ingående i avsnittet om förstärkta förmedlingsinsatser nedan. Vidare har förutsättningarna förändrats kring handlingsplaner genom de förordningsförändringar som trädde i kraft 1 december 2022.

I budgetunderlaget för 2024–2026⁹ som lämnades den 1 mars i år redovisar Arbetsförmedlingen sin bedömning av tillkommande medelsbehov med anledning av dessa förändringar. Även uppdragen om beredskapsmyndighet och Utbetalningsmyndigheten har tillkommit. Bedömningen är att det finns ett ökat resursbehov på 755 miljoner kronor för 2024 och 645 miljoner kronor årligen från 2025.

1.1.6 Effektiviseringar räcker inte för att möta höjda förväntningar

Arbetsförmedlingen har under de senaste åren bedrivit ett intensivt utvecklingsarbete och skapat bättre förutsättningar för att under kommande år nå mål, resultat och ökad rättssäkerhet i enlighet med myndighetens uppdrag. I många fall har investeringar genomförts av skäl som inte direkt innebär möjlighet till kostnadsbesparingar. Exempel på det är utbyten av föråldrade och otillräckliga IT-system samt utveckling för att införa nya insatser eller hantera förändrade regelverk, framför allt kopplat till reformeringen och styrning mot ökad digitalisering.

Effektiviseringarna har primärt syftat till ökad kvalitet, enhetlighet och god förvaltning och har därmed inte alltid lett till kortare handläggningstider. Andra utvecklingsinitiativ finansieras av förvaltningsmedel men effekthemtagningen sker på andra anslag. Till exempel har koncentrerad och uppbyggnad av kontroll av aktivitetsplaner medfört ökade förvaltningskostnader. Effekthemtagningen i form av minskade felaktiga utbetalningar hamnar i stället på aktivitetsstöd/a-kassa.

Det ökade medelsbehovet som beskrivs ovan ska betraktas mot bakgrund av den omfattande omställning som redan skett. Det är svårt att bedöma i vilken omfattning effektiviseringar kan öka produktionskapaciteten kommande år. Effekthemtagningen behöver också beaktas mot bakgrund av den omfattande omställning som redan skett. Utifrån de underlag som finns och myndighetens pågående och planerade utvecklingsaktiviteter bedöms en successiv ökning av produktionskapacitet ske under kommande år.

Dessa effektiviseringar kommer dock inte vara tillräckliga för att klara uppdragsgivarens ökade förväntningar. Myndigheten ser därför ett ökat behov av förvaltningsmedel.

1.1.7 Beroende av arbetsgivare

Att fortsätta minska långtidsarbetslösheten kommer vara i fokus under kommande år. Forskningen har visat att subventionerade anställningar generellt är den mest effektiva insatsen för att bryta långtidsarbetslöshet. Arbetsförmedlingen är i detta beroende av arbetsgivare som anställer eller erbjuder praktikplats för långtidsarbetslösa med de stöd som finns att tillgå.

⁹ Af-2022/0082 6814

I åiterrapporten Kompetensförsörjning, arbetsgivarkontakter och arbetsinriktade insatser¹⁰ som lämnades den 15 maj framhåller Arbetsförmedlingen vikten av arbetsgivarkontakter. Dessa är avgörande för att myndigheten ska kunna fullgöra sitt grunduppdrag och skapa förutsättningar att öka antalet deltagare i arbetsinriktade insatser. En kampanj pågår för att intressera fler arbetsgivare för nystartsjobb under 2023. En annan kampanj genomförs för att öka kännedomen om det stöd Arbetsförmedlingen ger till personer med funktionsnedsättning, ohälsa eller annan svårighet som kan påverka deras förmåga till att arbeta eller studera.

1.2 Arbetsmarknadens utveckling

1.2.1 Den svenska ekonomin är i en konjunkturavmattning

Efterfrågan på arbetskraft var mycket stark under stora delar av 2022 och antalet inskrivna arbetslösa minskade tydligt. Antalet arbetslösa har fortsatt att minska under första halvåret 2023, men i en långsammare takt än tidigare. I slutet av juni var 322 000 personer inskrivna arbetslösa. Det är 12 000 färre än för ett år sedan.

I Arbetsmarknadsutsikterna våren 2023¹¹ bedömer Arbetsförmedlingen att den svenska ekonomin kommer att försvagas under de kommande kvartalen. Efterfrågan på arbetskraft förväntas dämpas i takt att konjunkturen försvagas, vilket medför en stigande arbetslöshet. Arbetslösheten väntas börja stiga redan under 2023 och ökningen bedöms bestå åtminstone under första halvåret 2024. Det rör sig emellertid om relativt små ökningar av arbetslösheten (i jämförelse med tidigare konjunkturedgångar). Den utbredda bristen på kompetens väntas hålla tillbaka större ökningar av arbetslösheten – många arbetsgivare försöker så långt som det är möjligt att behålla personal med efterfrågade kompetenser. Under andra halvåret 2024 väntas konjunkturen successivt förstärkas varvid efterfrågan på arbetskraft ökar och arbetslösheten åter minskar.

För åren 2023 och 2024 bedöms antalet inskrivna arbetslösa att uppgå till i genomsnitt 336 000 respektive 347 000 personer. Det motsvarar genomsnittliga arbetslöshetsnivåer på 6,4 respektive 6,5 procent. Under 2025 väntas antalet inskrivna arbetslösa minska med knappt 10 000 personer. Året därefter väntas antalet att minska med ytterligare ca 10 000 personer.¹²

1.2.2 Osäker utveckling på arbetsmarknaden kommande år

Osäkerheten om utvecklingen de närmaste åren är stor, både i Sverige och i omvärlden. Den stora osäkerheten är främst kopplad till den höga inflationen och den geopolitiska utvecklingen, framför allt till följd av Rysslands anfallskrig i Ukraina. Inflationstakten är fortsatt hög, vilket präglar den ekonomiska utvecklingen, även om inflationstoppen ser ut att ha passerats. Det har i sin tur lett till högre räntenivåer vilket pressar såväl hushåll som företag. Till en början var det kraftigt stigande energipriser som bidrog till den ökande inflationen. De senaste månaderna har prisökningarna varit bredare och det har i stället varit andra varor och tjänster som har bidragit till den höga inflationen medan energipriserna nu är lägre än för ett

¹⁰ Af-2023/0025 6765

¹¹ Af-2023/0039 4014

¹² Bedömningen baseras på Arbetsmarknadsutsikterna per 14 juni 2023.

är sedan och drar ner inflationstakten. Världens centralbanker försöker bekämpa den höga inflationen genom åtstramningar av penningpolitiken, med tydligt stigande räntor för såväl företag som privatpersoner som följd. Hushållens köpkraft har urholkats och satt avtryck genom minskad konsumtion. Näringslivet drabbas i olika utsträckning där byggsektorn har påverkats hårt av höga räntor medan stämmningsläget har hållits uppe i den exportorienterade industrin.

Sambanden mellan konjunktorens utveckling och arbetslösheten är inte stabila över tid, arbetsmarknaden påverkas med olika lång förskjutning av förändringar i ekonomin. Efter många år med låg inflation skapar dessutom det senaste årets höga inflation en ovanlig situation för ekonomiska bedömare både i Sverige och i stora delar av västvärlden. Detta påverkar även osäkerhet i bedömningar om utvecklingen på arbetsmarknaden.

Tabell 1: Antalet och andelen* inskrivna arbetslösa (årsgenomsnitt) 16–65 år, utfall 2022 och arbetsförmedlingens preliminära bedömningar för 2023–2026

År	Aktuell bedömning, antal	Aktuell bedömning, andel	Bedömning i föregående prognos, antal	Bedömning i föregående prognos, andel
2022	342 000	6,7%	342 000	6,7%
2023	336 000	6,4%	344 000	6,6%
2024	347 000	6,5%	353 000	6,7%
2025	338 000	6,5%	344 000	6,6%
2026	327 000	6,4%	337 000	6,5%

*Andel av den registerbaserade arbetskraften (RAMS 16–65 år). Med anledning av förordningsförändringen gällande höjd pensionsålder redovisas inskrivna arbetslösa 16–65 år från och med 2023 (för 2022 avser antalet inskrivna arbetslösa 16–64 år). Notera att den registerbaserade arbetskraften förändras vid årsskiftet. Det innebär att förändringar i den relativa arbetslösheten kan förekomma mellan olika prognostillfällen.

1.2.3 Antalet långtidsarbetslösa bedöms öka

Den starka återhämtningen på arbetsmarknaden efter pandemin har gynnat även långtidsarbetslösa. Antalet långtidsarbetslösa var som högst sommaren 2021 och uppgick då till 190 000 personer. I slutet av 2022 var drygt 147 000 personer långtidsarbetslösa. Antalet har fortsatt minska under det första halvåret 2023. I slutet av juni uppgick antalet personer som varit utan arbete i 12 månader eller mer till cirka 138 000. Samtidigt hade 84 000 personer varit utan arbete i mer än 24 månader. Det är främst långtidsarbetslösa med något kortare tid utan arbete (12–18 månader) som har kommit i arbete under återhämtningen efter pandemiåren.

Till följd av den försvagade konjunktoren och en ökning av den totala arbetslösheten väntas även antalet långtidsarbetslösa stiga på nytt men med en viss fördröjning. Både upp- och nedgångar av långtidsarbetslösheten sker ofta med eftersläpning jämfört med det totala antalet inskrivna arbetslösa. Vid slutet av 2024 bedöms antalet långtidsarbetslösa ha ökat till omkring 155 000 personer. Ökningen bedöms främst ske bland personer med svag konkurrensförmåga, exempelvis personer med kort utbildning.

Utmaningarna är särskilt stora för arbetslösa som varit utan arbete i två år eller mer. Inom gruppen bedöms närmare nio av tio ha en svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden. Andelen långtidsarbetslösa med längre tider (24 månader eller mer) har ökat påtagligt under de senaste åren, detta i takt med att långtidsarbetslösa med relativt kortare tider har fått arbete. Bedömningen är att antalet inskrivna med längre tider i arbetslöshet kommer öka under de närmsta åren. Parallellt kommer antalet nya långtidsarbetslösa att öka till följd av att inflödet av nya arbetslösa ökar.

1.3 Arbetsförmedlingens prioriteringar

Tilldelade medel ska användas på ett så effektivt och jämställt sätt som möjligt för att bryta och förhindra långtidsarbetslöshet. För att insatserna ska ge god effekt behöver balansen mellan att förhindra och bryta långtidsarbetslöshet anpassas till aktuella förutsättningar på arbetsmarknaden.

Oavsett konjunkturläge ska fokus alltid vara på de arbetssökande som inte klarar att få ett jobb utan stöd från Arbetsförmedlingen: De arbetssökande som står långt ifrån arbetsmarknaden ska prioriteras. För vissa grupper av arbetssökande, såsom de utan gymnasieutbildning, de som är utomeuropeiskt födda och personer med funktionsnedsättning, kan en tidig insats ofta vara viktig för en etablering på arbetsmarknaden oavsett hög- eller lågkonjunktur.

1.3.1 Fokus på att motverka och bryta långtidsarbetslöshet

Program och insatser ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverade och riktas så att de ger effekt, det vill säga rätt insats till rätt individ i rätt tid. Att fortsätta minska långtidsarbetslösheten kommer vara i fokus under kommande år. Insatser till de som är eller riskerar att bli långtidsarbetslösa kommer prioriteras.

1.3.2 Ofta krävs en kedja av insatser och subventionerade anställningar

Även andra insatser behövs för att minska arbetslösheten bland de som står längre ifrån arbetsmarknaden. Ofta krävs en kedja av insatser där praktik och andra arbetsplatsförlagda aktiviteter är viktiga komponenter. I detta sammanhang är de subventionerade anställningarna helt centrala. Forskningen har visat att subventionerade anställningar generellt är den mest effektiva insatsen för att bryta långtidsarbetslöshet. Genom dessa erhålls exempelvis arbetslivserfarenhet, språkträning och nätverk vilket förbättrar chanserna på arbetsmarknaden.

1.3.3 Utbildning - en väg till arbete

Många inskrivna arbetslösa saknar de kompetenser som arbetsgivarna efterfrågar. Denna grupp av arbetslösa, framför allt de med kort utbildning, riskerar att få en ännu svårare situation på arbetsmarknaden i takt med att kompetenskraven förändras ytterligare.

Arbetsförmedlingen har under flera år haft fokus på reguljär utbildning som en väg till arbete. För många långtidsarbetslösa är utbildning inom det reguljära utbildningsväsendet helt avgörande för att man åter ska kunna konkurrera om jobben. Även arbetsmarknadsutbildning är ett viktigt verktyg för att motverka bristen på arbetskraft och säkra kompetensförsörjningen på lång sikt.

2 Prognos för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Arbetsförmedlingen disponerar följande anslag inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv:

- 1:1 ap1 AF förvaltningskostnader
- 1:2 ap1 Aktivitetsstöd
- 1:2 ap2 Bidrag till arbetslöshetsersättning
- 1:2 ap3 Statliga ålderspensionsavgifter
- 1:3 ap1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser
- 1:3 ap2 Statsbidrag till kommuner för främjande av lokala överenskommelser
- 1:3 ap3 Främjande- och utvecklingsinsatser för att påskynda nyanländas etablering
- 1:4 ap1 Lönebidrag med mera
- 1:13 ap1 Nystartsjobb
- 1:13 ap2 Stöd för yrkesintroduktionsanställningar
- 1:13 ap3 Etableringsjobb
- 1:13 ap4 Statliga ålderspensionsavgifter
- 1:14 ap1 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare

2.1 Prognostiserade utgifter och antal deltagare i program

Arbetsförmedlingen utgår i utgiftsprognosen från tilldelade medel enligt regleringsbrevet för 2023. För åren 2024–2026 utgår Arbetsförmedlingen från föreslagna belopp i regeringens vårproposition för 2023.

Bilaga 1–4 Beloppsbilaga redovisar antalet deltagare i arbetsmarknadspolitiska program och upphandlade matchningstjänster samt utgifterna för dessa. Antalet deltagare i program består av både deltagare med och utan aktivitetsstöd. Deltagare i arbetsmarknadspolitiska program utan aktivitetsstöd består till stor del av personer med ersättning från sjukförsäkringen eller etableringsersättning. Utgifterna för programmen för deltagare i samarbetet med Försäkringskassan belastar utgiftsområde 10 anslag 1:6 och ersättningen till individen i etableringsprogrammet belastar utgiftsområde 14 anslag 1:14 ap1.

Följande kapitel beskriver förutsättningarna för varje anslag och anslagspost mer ingående.

Prognos för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och
arbetsliv

Tabell 2: Tilldelning, föreslagen tilldelning, utgifter och sparande/underskott år 2022 – 2026 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (miljoner kronor)

	1:1 ap1	1:2 ap1	1:2 ap2	1:2 ap3	1:3 ap1	1:3 ap2	1:3 ap3	1:3 ap5	1:4 ap1	1:13 ap1	1:13 ap2	1:13 ap3	1:13 ap4	1:14 ap1	Totalt
Tilldelning & förslag till tilldelning															
2023	7 847	17 512	17 423	3 497	6 776		70	10	14 204	7 500	18	551	60	1 120	76 589
Regleringsbrev	7 641	17 512	17 423	3 497	6 776		70	10	14 204	7 500	18	551	60	1 120	76 383
Överföring	206														206
Förslag till tilldelning inklusive prognostiserad överföring från föregående år															
2024	7 344	19 413	19 994	3 017	9 914		70	25	14 208	5 022	3	734	80	882	80 704
2025	7 453	18 645	20 117	3 664	9 671		70	25	14 279	3 179	-4	1 468	160	870	79 596
2026	7 603	17 542	18 430	3 395	9 188		70	25	14 381	1 989		734	80	845	74 283
Kostnader															
2022	7 874	16 459	14 356	3 827	7 079	19	40		12 281	3 978	15			1 011	66 937
2023	7 747	16 768	14 468	3 497	6 385		70	10	12 125	4 928	18	551	60	950	67 576
2024	7 344	18 436	15 125	3 017	9 367		70	25	12 864	5 350	7	734	80	862	73 281
2025	7 453	18 675	14 747	3 664	8 925		70	25	13 884	5 233		1 468	160	868	75 172
2026	7 603	17 678	14 265	3 395	8 878		70	25	14 381	5 390		734	80	1 105	73 603
Sparande															
2022	206	2 841	5 655		1 985	1	40		1 777	1 342	3	317		185	14 352
2023	100	744	2 955		391				2 079	2 572				170	9 011
2024		977	4 869		547				1 344	-328	-4			20	7 425
2025		-30	5 370		746				395	-2 054	-4			2	4 425
2026		-136	4 165		310					-3 401				-260	678

3 Anslag 1:1 – Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

3.1 Anslag 1:1 ap1 Förvaltningskostnader för AF

Tabell 3: Anslag 1:1 Förvaltningskostnader - Tilldelning/förslag till tilldelning och beräknade utgifter 2022 – 2026 (miljoner kronor)

	2022	2023	2024	2025	2026
Tilldelning/förslag till tilldelning (överföring från föregående år)	8 079	7 847	7 344	7 453	7 603
Beräknade utgifter	7 874	7 747	7 344	7 453	7 603
Beräknat sparande/underskott	206	100			
Beräknade utgifter i föregående utgiftsprognos	7 874	7 747	7 344	7 453	7 603

Kostnaderna under anslaget 2023 beräknas till 7 747 miljoner kronor, vilket är oförändrat jämfört med föregående utgiftsprognos och innebär ett bedömt anslagssparande på 100 miljoner kronor. Arbetsförmedlingen beräknar dessutom en kostnadsminskning genom finansiering av medel från React-EU med 336 miljoner kronor.

3.1.1 Fortsatt obalans mellan förvaltningsanslag och anslag för deltagare i arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Som tidigare beskrivits är inriktningen fortsatt att genom återhållsamhet i personalrekrytering och övriga förvaltningskostnader nå ett anslagssparande i år. Med ett sparande blir övergången till den lägre anslagsnivån 2024 mjukare.

I enlighet med kapitel 1 ser Arbetsförmedlingen att inriktningen om återhållsamhet får konsekvenser redan för innevarande år. Den reviderade verksamhetsplanen innebär färre deltagare i arbetsmarknadspolitiska program och insatser. För kommande år ökar obalansen mellan förvaltningsanslaget och anslagen för deltagande i program och insatser. Arbetsförmedlingen har i budgetunderlaget för 2024–2026 yrkat på att förvaltningsanslaget förstärks för kommande år.

4 Anslag 1:2 – Aktivitetsstöd och arbetslöshetsersättning

4.1 Anslag 1:2 ap1 Aktivitetsstöd

Tabell 4: Anslag 1:2 ap1 Aktivitetsstöd - Tilldelning/förslag till tilldelning och beräknade utgifter 2022 – 2026 (miljoner kronor)

	2022	2023	2024	2025	2026
Tilldelning/förslag till tilldelning	19 300	17 512	19 413	18 645	17 542
Beräknade utgifter	16 459	16 768	18 436	18 675	17 678
Beräknade sparande/underskott	2 841	744	977	-30	-136
Beräknade utgifter i föregående prognos	16 459	17 333	17 694	17 259	16 912

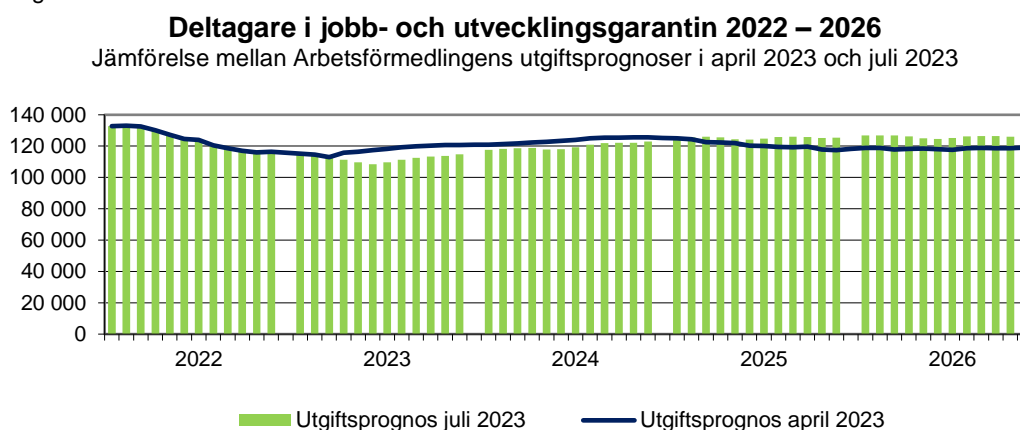
Kostnaderna under anslaget 2023 beräknas till 16 768 miljoner kronor, vilket är 565 miljoner kronor lägre än i föregående utgiftsprognos och innebär ett anslagssparande på 744 miljoner kronor. De lägre kostnaderna är främst kopplade till att antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin har justerats ned, men även andra programinsatser har justerats ned till följd av arbetslöshetens utveckling och Arbetsförmedlingens produktionskapacitet.

I följande avsnitt redovisar Arbetsförmedlingen sin bedömning av utvecklingen av deltagare med aktivitetsstöd uppdelat på program och insatser.

4.1.1 Jobb- och utvecklingsgarantin

Antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin bedöms uppgå till i genomsnitt 112 300 personer under 2023, vilket är 5 400 personer färre än i föregående utgiftsprognos.

Diagram 1:

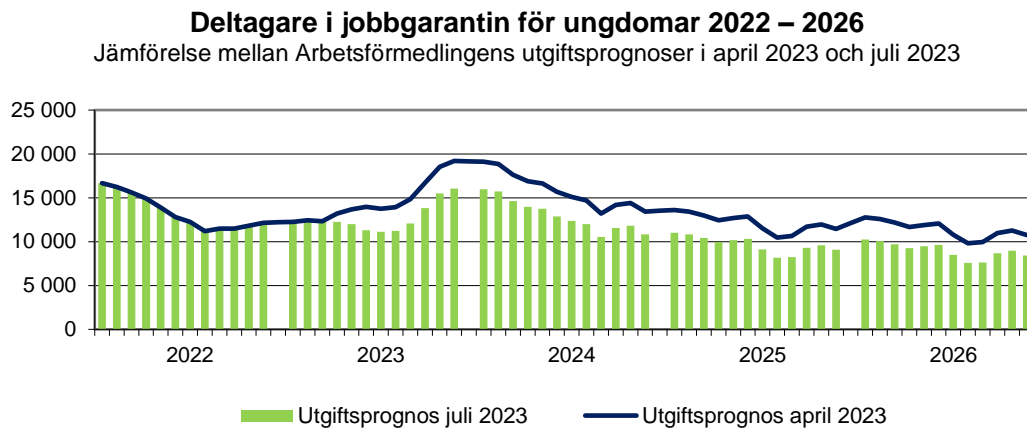

4.1.2 Jobbgarantin för ungdomar

Antalet deltagare i jobbgarantin för ungdomar bedöms i genomsnitt uppgå till 12 700 personer under 2023, vilket är 1 900 färre än i föregående utgiftsprognos.

Som grupp tenderar unga att vara mer känsliga för konjunktursvängningar än äldre. Det innebär att arbetslösheten ofta stiger snabbare och starkare bland ungdomar vid avmattning på arbetsmarknaden, samtidigt som det omvända ofta gäller vid en återhämtning. Antalet deltagare i jobbgarantin för unga brukar normalt minska under första halvåret. Under 2023 har denna minskning inte varit lika omfattande som tidigare år, vilket skulle kunna bero på den något försämrade konjunkturen.

Diagram 2

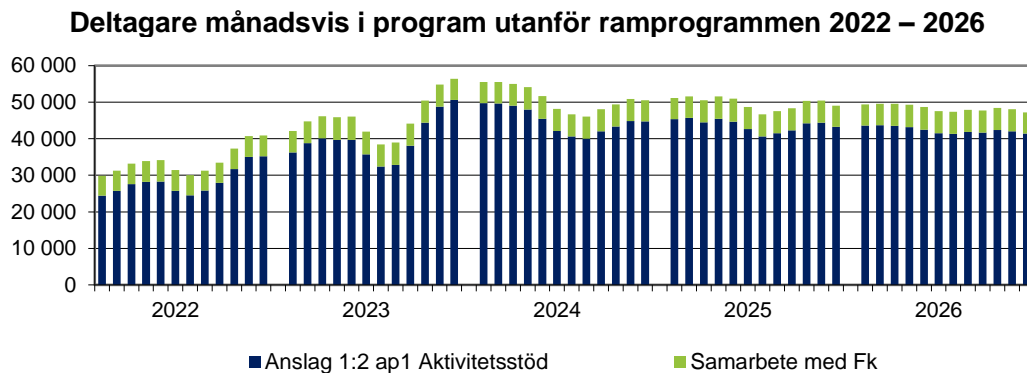

4.1.3 Deltagare i arbetsmarknadspolitiska program utanför ramprogrammen

Antalet deltagare i arbetsmarknadspolitiska program utanför ramprogrammen¹³ 2023 bedöms uppgå till 45 800 personer i genomsnitt, vilket är 1 500 personer färre än i föregående utgiftsprognos. Merparten av dem som deltar i en tidig insats gör det i kombination med tjänster från leverantörer, där det största antalet deltagare är anvisade till en matchningstjänst.

För 2023 beräknas utgifterna för i genomsnitt 39 700 personer belasta anslag 1:2 ap1 Aktivitetsstöd, vilket är 1 500 personer färre än i föregående utgiftsprognos. I samarbetet med Försäkringskassan belastar 6 100 personer utgiftsområde 10 (Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp), vilket 100 personer fler än i föregående utgiftsprognos.

Diagram 3

Insatser och resurser prioriteras till dem som står längst ifrån arbetsmarknaden

Som beskrivs i avsnitt 1.3 prioriterar Arbetsförmedlingen insatser och resurser till de arbetssökande som är i eller riskerar långtidsarbetslöshet. Här ingår till exempel personer utan gymnasieutbildning, nyanlända och personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. För dessa personer kan en tidig insats (till exempel praktik, arbetsmarknadsutbildning, en rustande tjänst eller en matchande tjänst utifrån bedömt behov) vara avgörande för att skapa rätt förutsättningar till arbete.

¹³ Ramprogrammen består av programmen jobb- och utvecklingsgarantin, jobbgarantin för ungdomar samt etableringsprogrammet.

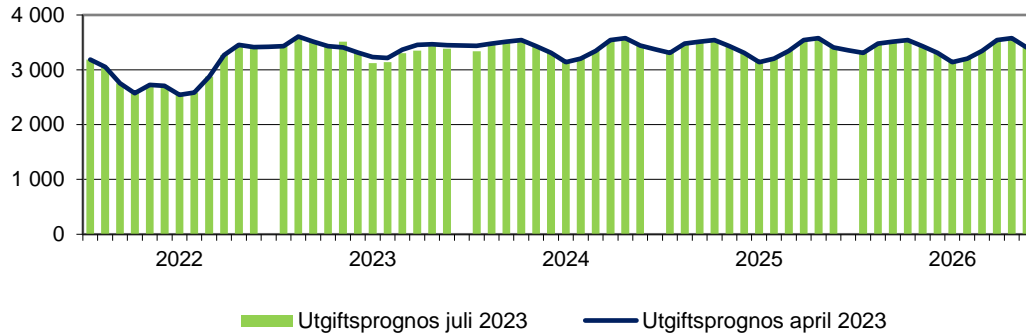
4.1.4 Arbetsmarknadsutbildning

Arbetsmarknadsutbildning används både inom och utanför ramprogrammen. Programmet arbetsmarknadsutbildning, som används för deltagare utanför ramprogrammen, beräknas under 2023 ha i genomsnitt 3 400 deltagare, vilket är samma nivå som i föregående utgiftsprognos.

Diagram 4

Deltagare månadsvis i programmet arbetsmarknadsutbildning 2022 – 2026

Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

Totalt antal deltagare i arbetsmarknadsutbildning

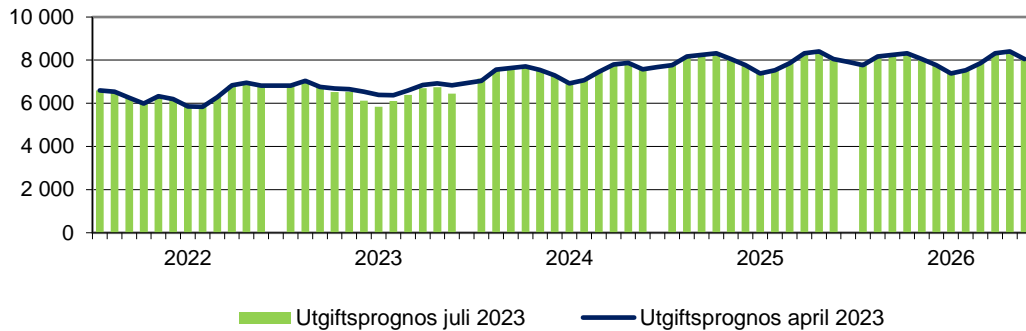
Det totala antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning beräknas till i genomsnitt 6 500 under 2023, vilket är 200 färre än i föregående utgiftsprognos.

Kompetensbrist bedöms kvarstå inom vissa områden även vid en sämre arbetsmarknad och därför är insatsen fortfarande prioriterad.

Diagram 5

Totalt antal i arbetsmarknadsutbildning 2022 – 2026

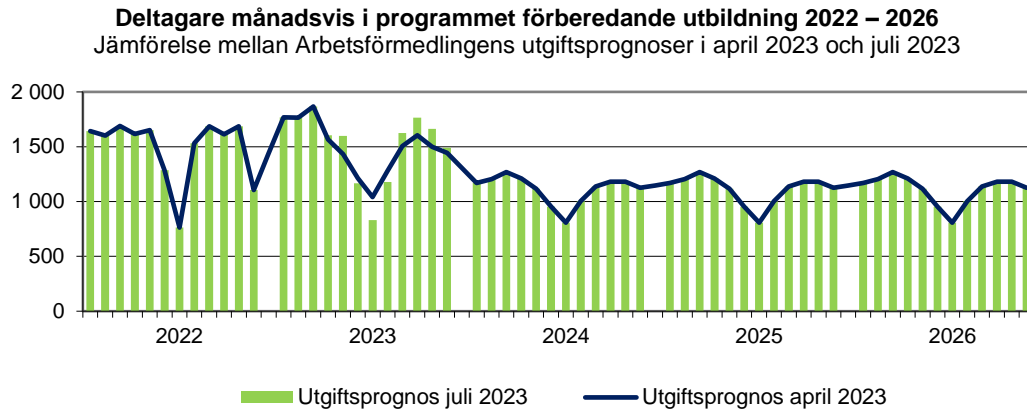
Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

4.1.5 Förberedande utbildning

Förberedande utbildning används både inom och utanför ramprogrammen, Programmet förberedande utbildning för deltagare utanför ramprogrammen, beräknas under 2023 i genomsnitt ha 1 500 deltagare, vilket är samma nivå som i föregående utgiftsprognos.

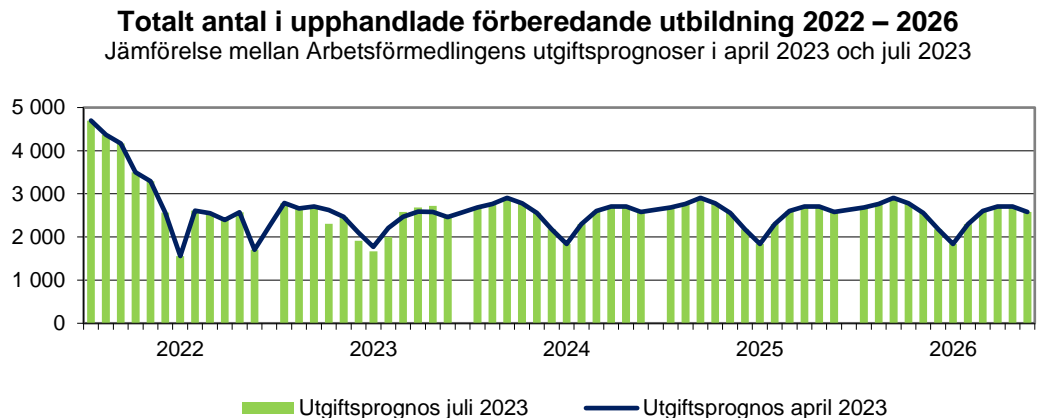
Diagram 6

Totalt antal deltagare i upphandlade förberedande utbildningar

Det totala antalet deltagare i upphandlade förberedande utbildning, det vill säga deltagare både i ramprogram och programmet förberedande utbildning beräknas till i genomsnitt 2 400 under 2023, vilket är 100 personer färre än i föregående utgiftsprognos. Det största antalet deltagare inom upphandlade förberedande utbildningar deltar i test och kartläggning inför beslut om arbetsmarknadsutbildning.

Diagram 7

Förberedande utbildningar vid folkhögskolor

Utöver de upphandlade förberedande utbildningarna erbjuds även studiemotiverande folkhögskolekurs (SMF), vilket i genomsnitt drygt 900 personer deltagit i varje månad under 2023. Dessa beslut ingår inte i redovisningen av totalt antal i förberedande utbildning, då det inte är en upphandlad tjänst utan en överenskommelse med Folkbildningsrådet. Redovisning av antalet deltagare framgår i avsnitt 10 Tabeller. Insatsen lämpar sig för ungdomar som saknar fullföljd gymnasieutbildning och är i behov av utbildning när de skrivs in i jobbgarantin för

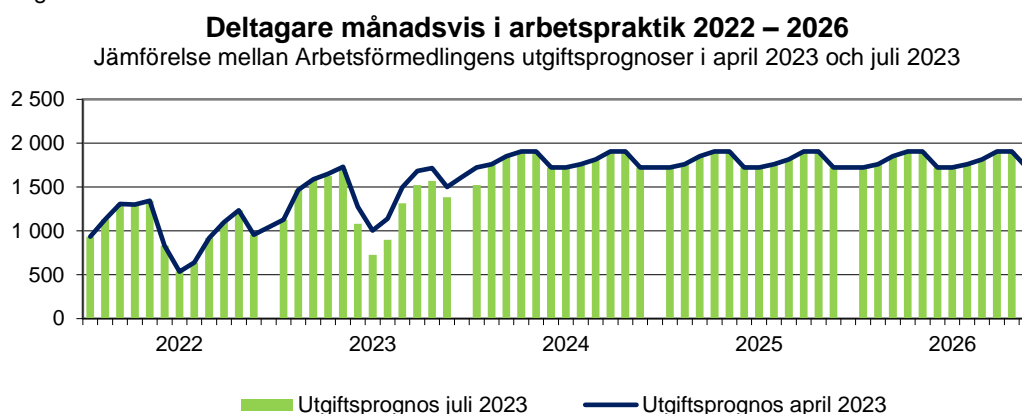
ungdomar, men också för övriga inskrivna som saknar fullföljd gymnasieutbildning och behöver förberedelse inför övergång till vidare studier.

För deltagare i etableringsprogrammet finns även möjlighet att delta i etableringskurser vid folkhögskolor, vilket inte heller ingår i redovisningen av deltagare ovan. Redovisning av antalet deltagare framgår i avsnitt 10 Tabeller.

4.1.6 Arbetspraktik

Arbetspraktik som riktar sig till sökande utanför ramprogrammen bedöms under 2023 i genomsnitt ha 1 300 deltagare, vilket är 100 personer färre än i föregående utgiftsprognos. Deltagare som tillhör ett ramprogram och har en praktik ingår inte i dessa beräkningar.

Diagram 8

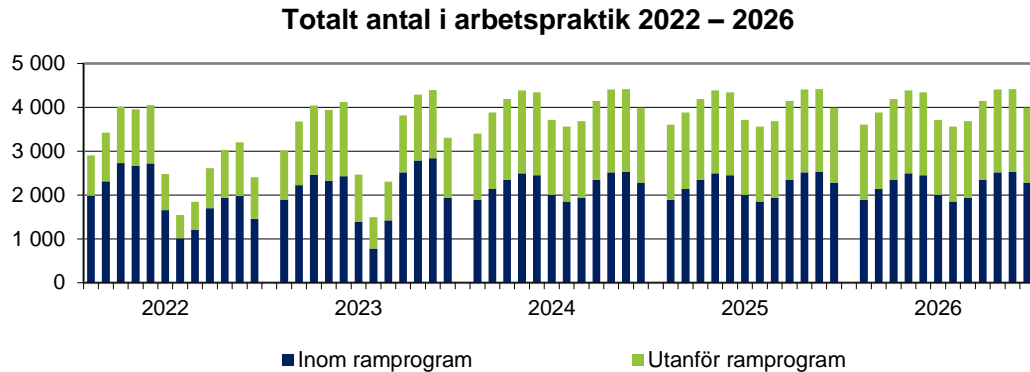
Totalt antal deltagare i arbetspraktik

Arbetsförmedlingen bedömer att arbetspraktik primärt bör riktas till deltagare inom ramprogrammen i enlighet med uppdraget i regleringsbrevet att prioritera personer som är eller riskerar långtidsarbetslöshet. Studier visar på att arbetspraktik har störst effekt i en programkedja där också olika former av subventionerade anställningar ingår. Att öka antalet deltagare i arbetspraktik utanför ramprogrammen riskerar att leda till undanträngningseffekter för de individer som Arbetsförmedlingen prioriterar utifrån mål och uppdrag.

Insatsen är ett viktigt verktyg inför anställningar både med och utan subvention. Att fatta beslut om arbetspraktik är personalintensivt och kräver arbetsgivare som har möjlighet att ta emot praktikanter.

Det totala antalet deltagare i arbetspraktik, det vill säga deltagare både i ramprogram och programmet arbetspraktik beräknas till i genomsnitt 3 400 under 2023.

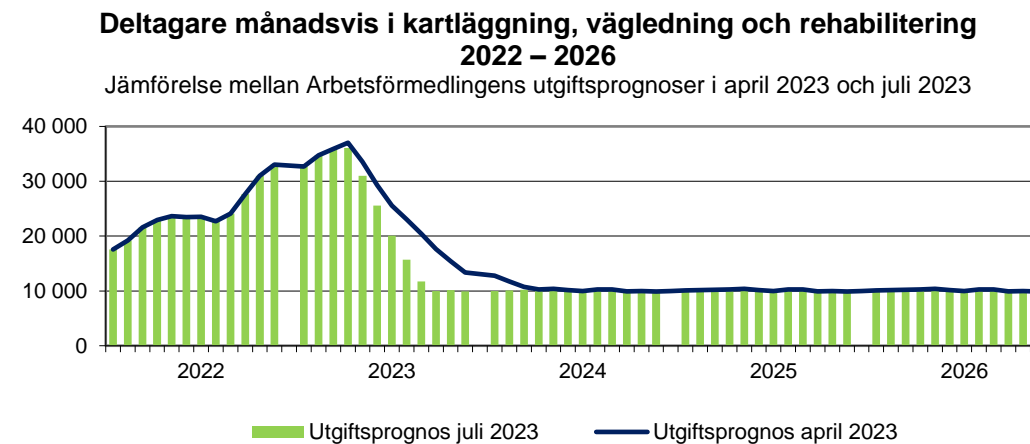
Diagram 9

4.1.7 Kartläggning, vägledning och rehabilitering

Kartläggning, vägledning och rehabilitering (KVR) beräknas under 2023 ha i genomsnitt 22 800 deltagare per månad, vilket är 3 800 personer färre än i föregående utgiftsprognos. För personer utanför ramprogrammen fattas beslut om kartläggning, vägledning och rehabilitering vid deltagande i tjänsten rusta och matcha. För deltagare som anvisas till tjänsten rusta och matcha 2 kommer anvisning i stället att ske till det nya programmet förmedlingsinsatser.

Diagram 10

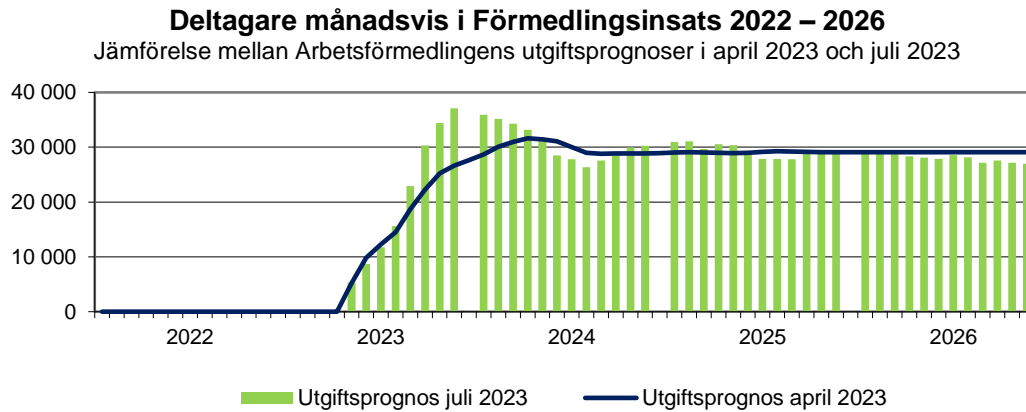
4.1.8 Förmedlingsinsatser

Förmedlingsinsatser är ett arbetsmarknadspolitiskt program där Arbetsförmedlingen tillsammans med leverantörer hjälper arbetssökande att hitta arbete eller påbörja reguljära studier på så kort tid som möjligt. Den arbetssökandes avstånd till arbetsmarknaden och behov av stöd avgör om förmedlingsinsatser är rätt stöd för den arbetssökande. Förmedlingsinsatser pågår i sex månader och kan förlängas med ytterligare sex månader om det är arbetsmarknadspolitiskt motiverat. I förmedlingsinsatser deltar arbetssökande i en matchningstjänst med individuellt utformade aktiviteter hos en leverantör som är upphandlad av Arbetsförmedlingen.

Den första matchningstjänsten inom förmedlingsinsatser, rusta och matcha 2 startade i april (se vidare avsnitt 5.1.3).

Antalet deltagare i förmedlingsinsatser som inte tillhör ett ramprogram bedöms 2023 i genomsnitt vara 13 800 personer vilket är 2 600 personer fler än i föregående utgiftsprognos.

Diagram 11

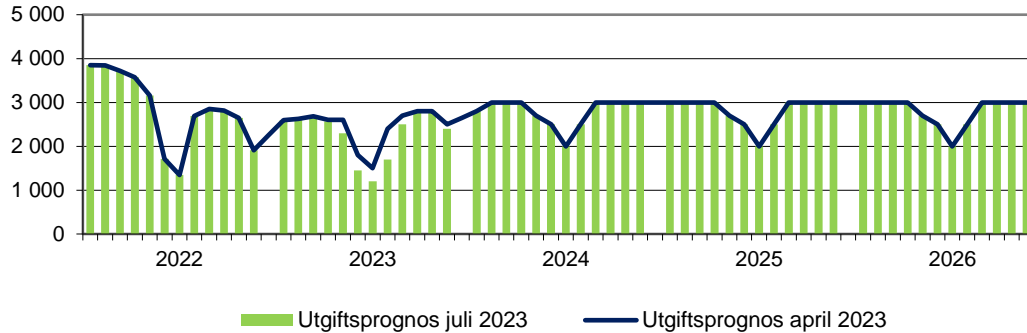
4.1.9 Reguljära studier som förberedande insats

Reguljära studier som förberedande insats beräknas under 2023 ha i genomsnitt 2 300 deltagare per månad, vilket är 200 färre än i föregående utgiftsprognos.

Diagram 12

Deltagare månadsvis i reguljära studier som förberedande insats 2022 – 2026

Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

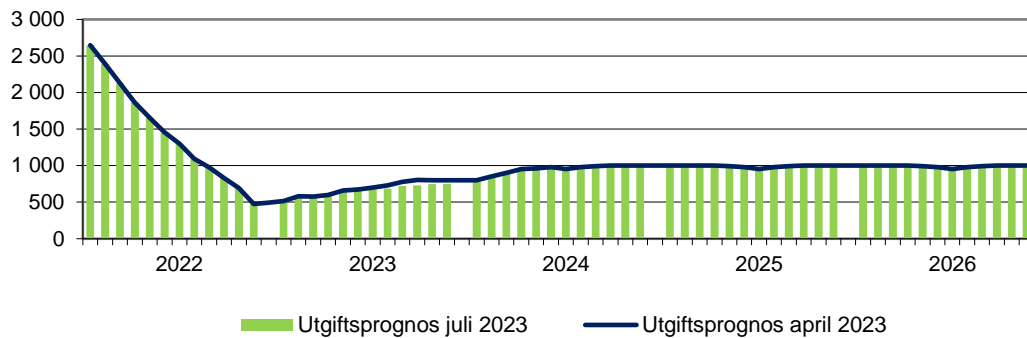
4.1.10 Start av näringsverksamhet

Start av näringsverksamhet beräknas under 2023 i genomsnitt ha 700 deltagare, vilket är samma nivå som i föregående utgiftsprognos. Utöver de som deltar i programmet start av näringsverksamhet har drygt 300 personer beslutat om insatsen start av näringsverksamhet inom ramprogram, varför de inte redovisas här.

Diagram 13

Deltagare månadsvis i start av näringsverksamhet 2022 – 2026

Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

4.2 Anslag 1:2 ap2 - Bidrag till arbetslöshetsersättning

Tabell 5: Anslag 1:2 ap2 tilldelning/ förslag till tilldelning och beräknade utgifter 2022 – 2026 (miljoner kronor)

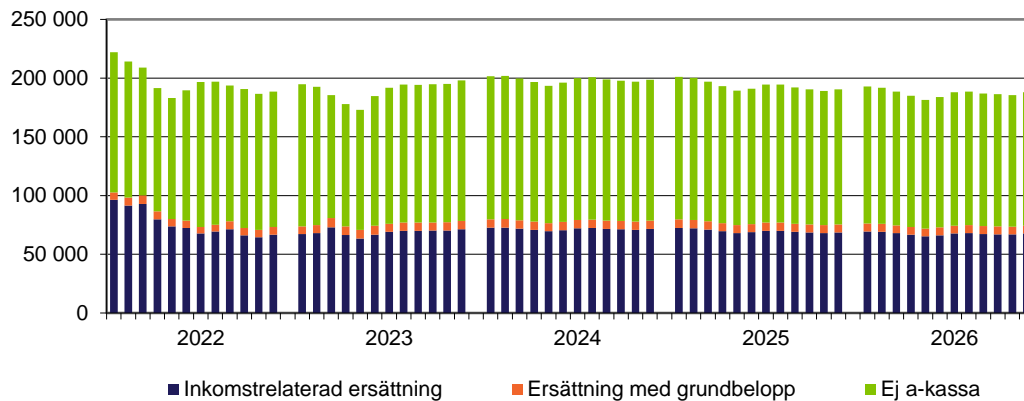
	2022	2023	2024	2025	2026
Tilldelning/förslag tilldelning	20 011	17 423	19 994	20 117	18 430
Beräknade utgifter	14 356	14 468	15 125	14 747	14 265
Beräknade sparande/underskott	5 655	2 955	4 869	5 370	4 165
Beräknade utgifter i föregående utgiftsprognos	14 356	14 835	15 309	14 939	14 634

Utgifterna under anslaget 2023 beräknas till 14 468 miljoner kronor, vilket är 367 miljoner kronor lägre än i föregående utgiftsprognos och innebär ett anslagssparande på 2 955 miljoner kronor.

Prognosen över hur många som uppbär ersättning har sänkts samtidigt som ersättningen per deltagare ökar.

Diagram 14

Arbetssökande vid Arbetsförmedlingen 2022 – 2026 fördelat på ersättningskategorier

Tabell 6: Genomsnittlig prognostiserad dagpenning, jämförelse med föregående utgiftsprognos

	Inkomstrelaterad ersättning	Grundbelopp
Utgiftsprognos juli 2023	910 kr	390 kr
Utgiftsprognos april 2023	890 kr	390 kr

Tabell 7 Genomsnittligt prognostiserat antal ersättningsdagar för arbetslöshetsersättning, jämförelse med föregående utgiftsprognos

	Inkomstrelaterad ersättning	Grundbelopp
Utgiftsprognos juli 2023	18,5 dagar	20,5 dagar
Utgiftsprognos april 2023	18,5 dagar	20,0 dagar

5 Anslag 1:3 – Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

5.1 Anslag 1:3 ap1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Tabell 8: Anslag 1:3 ap1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser - Tilldelning/ förslag till tilldelning och beräknade utgifter 2022 – 2026 (miljoner kronor)

	2022	2023	2024	2025	2026
Tilldelning/förslag till tilldelning (inklusive kreditutnyttjande från föregående år)	9 064	6 776	9 914	9 671	9 188
Beräknade utgifter	7 079	6 385	9 367	8 925	8 878
Beräknat sparande/underskott	1 985	391	547	746	310
Beräknade utgifter i föregående utgiftsprognos	7 079	6 806	9 069	8 717	8 640

Kostnaderna under anslaget 2023 beräknas till 6 385 miljoner kronor, vilket är 421 miljoner kronor lägre än i föregående utgiftsprognos och ger ett anslagssparande på 391 miljoner kronor.

Arbetsförmedlingens bedömning är att tillgängliga medel från REACT-EU kommer nyttjas fullt ut under programperioden.¹⁴

5.1.1 Jobb för ungdomar och sommarjobb

Arbetsförmedlingen har i regleringsbrevet fått i uppdrag att fördela 150 miljoner kronor till kommuner för att stärka deras möjligheter att skapa jobb för ungdomar och sommarjobb. Satsningen innebär att kommuner med hög arbetslöshet kan få bidrag för att under 2023 skapa dessa jobb med finansiering inom befintligt anslag.

Målgruppen för jobb för ungdomar är de ungdomar som under 2022 och 2023 har avslutat sin gymnasieutbildning samt ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. Sommarjobben är för ungdomar som avslutat årskurs nio, ungdomar i gymnasieutbildning samt ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret.

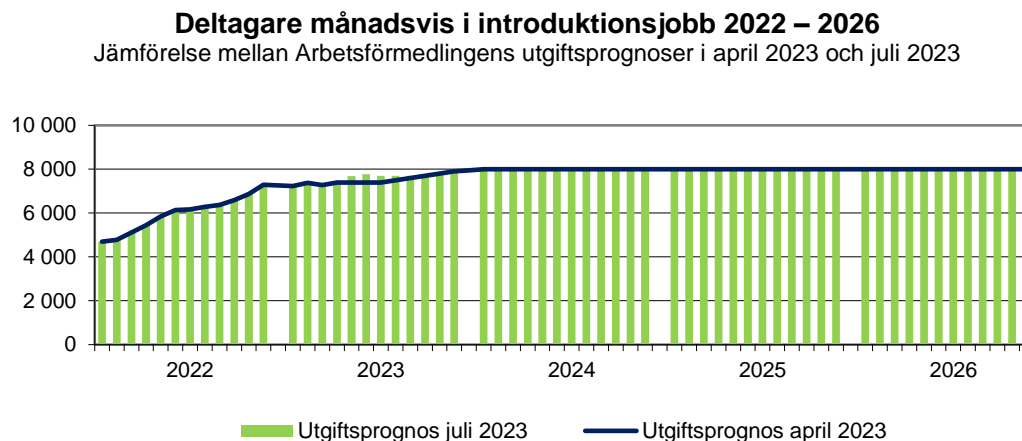
Arbetsförmedlingens har fördelat medlen utifrån hur många ungdomar i åldersgruppen 15–19 år som bor i kommuner som, enligt myndighetens statistik, 2022 i genomsnitt hade högre arbetslöshet än medianen för Sveriges kommuner. Det medför att 145 kommuner har möjlighet att skriva överenskommelse med Arbetsförmedlingen varav 55 kommuner nu har tecknat avtal.

¹⁴ Belopp för respektive år: 2022 – 866 mnkr och 2023 – 921 mnkr

5.1.2 Introduktionsjobb

Antalet personer i introduktionsjobb 2026 beräknas uppgå till 7 600 personer i genomsnitt, vilket är 100 personer fler än i föregående utgiftsprognos.

Diagram 15

5.1.3 Upphandlade matchningstjänster

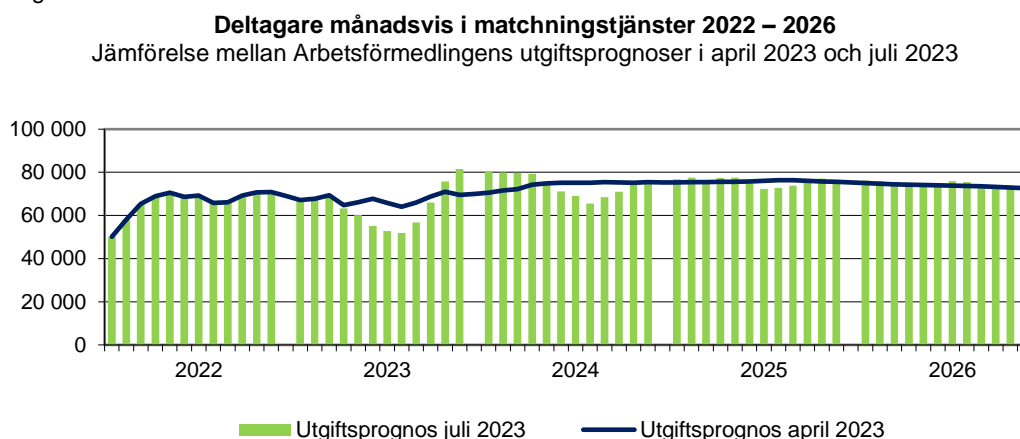
Sänkt prognos för upphandlade matchningstjänster

Antalet deltagare i upphandlade matchningstjänster 2023 beräknas uppgå till i genomsnitt 64 000 personer, vilket är 3 300 personer färre än i föregående utgiftsprognos. Minskningen är en följd av Arbetsförmedlingens reviderade verksamhetsplan enligt vad som beskrivs i avsnitt 1.1.2.

Arbetet med vidareutvecklad matchningstjänst har resulterat i att en ny tjänst infördes i april 2023. Rusta och matcha och den nya tjänsten kommer att löpa parallellt under några månader. Den nya tjänsten kommer att benämnas rusta och matcha 2, detta för att kunna särskilja tjänsterna åt.

Rusta och matcha 2 är upphandlad utifrån den nya förordningen förmedlingsinsatser. Förmedlingsinsatser styr innehåll, målgrupper och hur Arbetsförmedlingen upphandlar matchningstjänster. I samband med införandet av tjänsten rusta och matcha 2 har det statistiska bedömningsstödet utvecklats. Den nya modellen ger förutsättningar för mer träffsäkra bedömningar av huruvida en arbetssökande bör anvisas till tjänsten och i vilken nivå deltagaren bör placeras. Den nya modellen tar dels hänsyn till inskrivningstid, dels till vilka insatser som individen tagit del av under inskrivningstiden.

Diagram 16

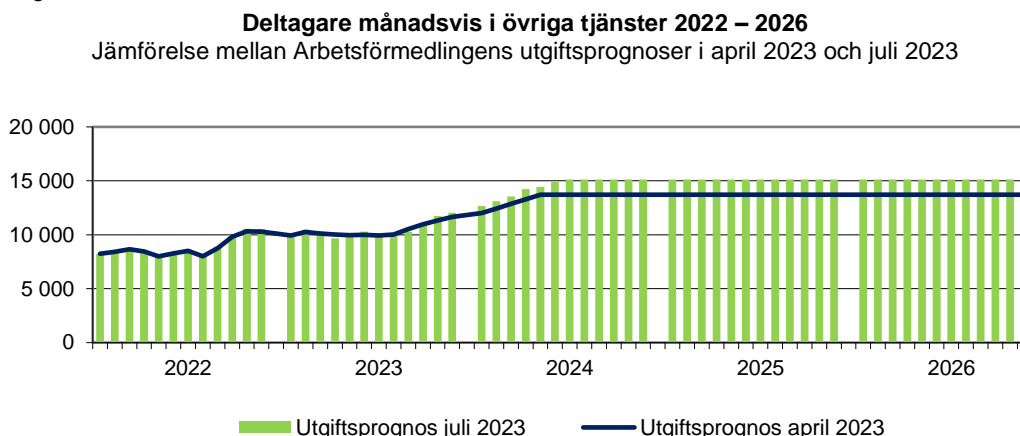

5.1.4 Övriga tjänster

Antalet deltagare i övriga tjänster¹⁵ bedöms uppgå till 10 500 personer i genomsnitt under 2023, vilket är 100 personer fler än i föregående utgiftsprognos.

Den vanligaste orsaken till att deltagare inom ramprogrammen inte bedöms vara aktuella för tjänsten rusta och matcha är att den arbetssökande står för långt från arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen gör därför bedömningen att behovet av insatser inom övriga tjänster är stort för denna grupp och att utbudet av tjänster kan komma att behöva utökas.

Diagram 17

Tjänsten steg till arbete startar under hösten

Arbetsförmedlingen har tagit fram en ny tjänst, steg till arbete, som ska ersätta tjänsterna introduktion till arbete (INAB) och aktivitetsbaserad utredningsplats (AUP). Starten av steg till arbete har skjutits fram då upphandlingen överprövades. Bedömningen är att tjänsten kommer att starta under hösten 2023 och omfattar 82 leveransområden. När hela upphandlingen av steg till arbete är avslutad kommer det att finnas en leverantör i totalt 141 leveransområden.

¹⁵ Introduktion till arbete (INAB), Individuellt pedagogiskt stöd (IPSU), Yrkessvenska B, Aktivitetsbaserad utredningsplats (ABUF), Karriärvägledning (KVL), Arbetsintegrerade övningsplatser (AÖP)

Nya rutiner vid beslut om arbetsträning

Från och med oktober 2023 kommer Arbetsförmedlingen arbeta utifrån nya rutiner vid beslut om arbetsträning som innebär att myndigheten i första hand kommer använda upphandlade tjänster hos leverantörer.

Den arbetssökandes behov kommer fortsatt vara styrande för vilken tjänst som används. Om det finns en upphandlad tjänst som kan tillgodose behovet ska den enligt den nya rutinen väljas i första hand. Både arbetsträning och förstärkt arbetsträning kommer fortsatt användas vid behov.

5.2 Anslag 1:3 ap3 Främjande- och utvecklingsinsatser för att påskynda nyanländas etablering

Arbetsförmedlingen har i uppdrag av regeringen att fördela statsbidrag enligt förordning (2015:848) om statsbidrag för särskilda främjande- och utvecklingsinsatser i syfte att påskynda nyanlända invandrares etablering på arbetsmarknaden. I regleringsbrevet för 2023 har Arbetsförmedlingen tilldelats 70 miljoner kronor att fördela till arbetsmarknadens parter för detta uppdrag.

För bidragsåret 2023 har Arbetsförmedlingen genomfört två utlysningar inom ramen för disponibla medel. Sista ansökningsdatum var den 27 november 2022. Totalt inkom 17 ansökningar och det ansökta beloppet uppgick till drygt 41 miljoner kronor. 16 ansökningar beviljades till ett belopp om drygt 38 miljoner kronor. Återstående medel om knappt 32 miljoner kronor utlystes den 6 mars 2023 med sista ansökningsdatum den 7 april. Totalt inkom nio ansökningar och det ansökta beloppet uppgick till drygt 10 miljoner kronor. Handläggningsprocessen av inkomna ansökningar pågår.

6 Anslag 1:4 – Lönebidrag och Samhall m.m.

6.1 Anslag 1:4 ap1 Lönebidrag m.m.

Tabell 9: Anslag 1:4 Lönebidrag - Tilldelning/förslag till tilldelning och beräknade utgifter 2022 – 2026 (miljoner kronor)

	2022	2023	2024	2025	2026
Tilldelning/förslag till tilldelning	14 058	14 204	14 208	14 279	14 381
Beräknade utgifter	12 281	12 125	12 864	13 884	14 381
Beräknat sparande/underskott	1 777	2 079	1 344	395	0
Beräknade utgifter i föregående utgiftsprognos	12 281	12 469	13 646	14 271	14 373

Utgifterna under anslaget beräknas till 12 125 miljoner kronor 2023, vilket är 344 miljoner kronor lägre än i föregående utgiftsprognos och medför ett sparande på 2 079 miljoner kronor. De lägre kostnaderna både på sänkt bedömning för antalet beslut till följd av Arbetsförmedlingens reviderade verksamhetsplan (se avsnitt 1.1.2) och lägre kostnad per beslut.

6.1.1 Beslutsformen ställer höga krav på myndighetens kapacitet

Utvecklingen av antalet beslut om lönebidrag (lönebidrag för anställning, lönebidrag för trygghet i anställning, lönebidrag för utveckling i anställning) och skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA) påverkas av många olika faktorer. Det är en form av beslut som ställer höga krav på myndighetens kapacitet i form av kompetens och resurser. Krav på rättssäkerhet, enhetlighet och god förvaltning måste tillgodoses. Sedan den 1 december 2022 gäller nya regler och en utökad kontroll av arbetsgivare sker inför beslut om lönebidrag i syfte att motverka risker för felaktiga utbetalningar. Dessa förändringar ställer krav på kapacitet på både central, regional och lokal nivå.

Arbetsförmedlingen är även beroende av arbetsgivare som bereder plats för anställningar med lönebidrag. Det finns lediga arbeten inom många branscher men det kan vara svårt för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga att konkurrera om dessa arbeten. Rekryteringsprocessen och introduktion av nyanställda ska ibland ske väldigt snabbt. Detta kan påverka Arbetsförmedlingens möjligheter att upprätta nödvändiga överenskommelser med arbetsgivaren om anpassning och stöd inför beslut om lönebidrag eller OSA.

Antalet deltagare i anställning med lönebidrag är till stora delar konjunkturokänsligt. Myndighetens bidrag är därför av stor vikt för att öka antalet deltagare i insatsen och förbättra förutsättningarna för dessa personer att få ett arbete. Vidare är tillgången på upphandlade förberedande insatser av betydelse för att fler arbetssökande med en funktionsnedsättning ska bli redo för att matchas ut i arbete med eller utan stöd. Då upphandlingen av den nya tjänsten steg till arbete är överprövad (se avsnitt 5.1.3) innebär det för närvarande en begränsning.

På Arbetsförmedlingens webbplats och via nyhetsbrev till arbetsgivare och arbetssökande lämnas löpande information om det stöd som Arbetsförmedlingen kan ge till personer med funktionsnedsättning, ohälsa eller annan svårighet som syftar till att nå målet arbete eller studier.

Utvecklade arbetssätt ska leda till ökat antal deltagare

Arbetsförmedlingen arbetar med att effektivisera ärendehandläggningen för att kunna öka antalet deltagare i särskilda insatser för arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Det pågår även en utveckling av användningen av särskild stödperson för introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS). Det innebär ett ökat fokus på det kundnära arbetet, akvivering av platser samt stöd till fler arbetssökande och arbetsgivare.

Effekterna av pågående utveckling bedöms ge resultat på sikt och påverkar då anslagsutnyttjandet. För 2023 innebär de aviserade besparingarna på förvaltningsanslaget ett ansträngt läge för myndigheten. Som framgår i avsnitt 1.13 kräver arbetet med lönebidrag god tillgång på personalresurser. Dessa utmaningar leder till ett bedömt anslagssparande för åren 2023 och 2024.

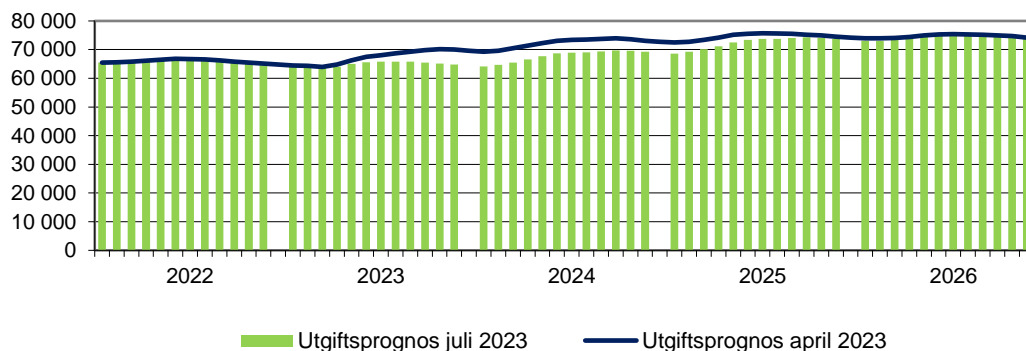
6.1.2 Program för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

Antalet bedöms 2023 i genomsnitt uppgå till 65 000 personer, vilket är 2 300 färre än i föregående utgiftsprognos. Den tidigare planerade ökningen bedöms inte som möjligt givet det svaga utfallet under våren och att satsningarna för förstärkta förmedlingsinsatser inte blir av som tidigare planering.

Diagram 18

Deltagare månadsvis i program för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga 2022 – 2026

Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

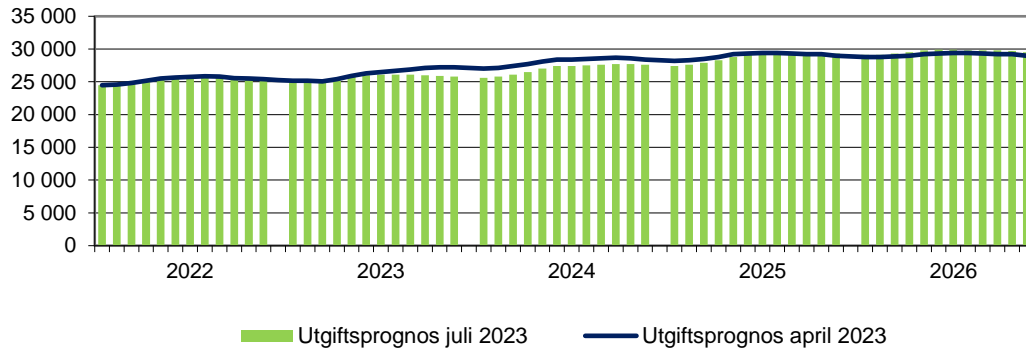
6.1.3 Lönebidrag för anställning

Arbetsförmedlingen bedömer att i genomsnitt 25 700 personer kommer ha beslut om lönebidrag för anställning under 2023, vilket är 500 färre än i föregående utgiftsprognos. Vid utgången av juni 2023 hade 26 000 personer beslut om lönebidrag för anställning.

Diagram 19

Deltagare månadsvis i lönebidrag för anställning 2022 – 2026

Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

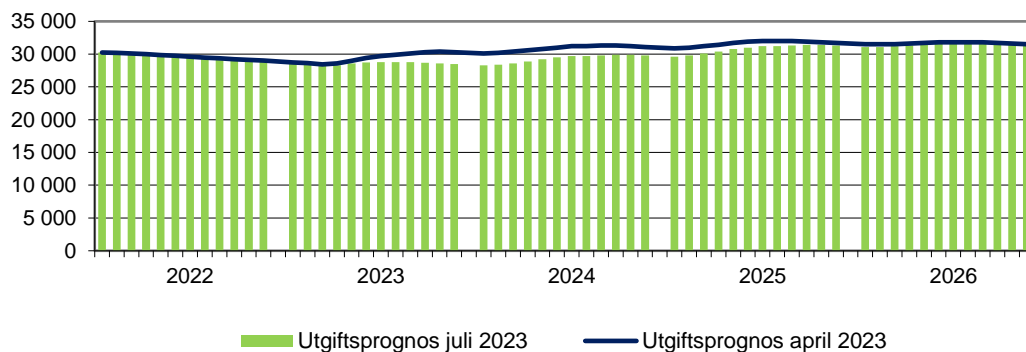
6.1.4 Lönebidrag för trygghet i anställning

Arbetsförmedlingen bedömer att i genomsnitt 28 600 personer kommer ha beslut om lönebidrag för trygghet i anställning under 2023, vilket är 900 personer färre än i föregående utgiftsprognos. Vid utgången av juni 2023 hade 28 700 personer beslut om lönebidrag för trygghet i anställning.

Diagram 20

Deltagare månadsvis i lönebidrag för trygghet 2022 – 2026

Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

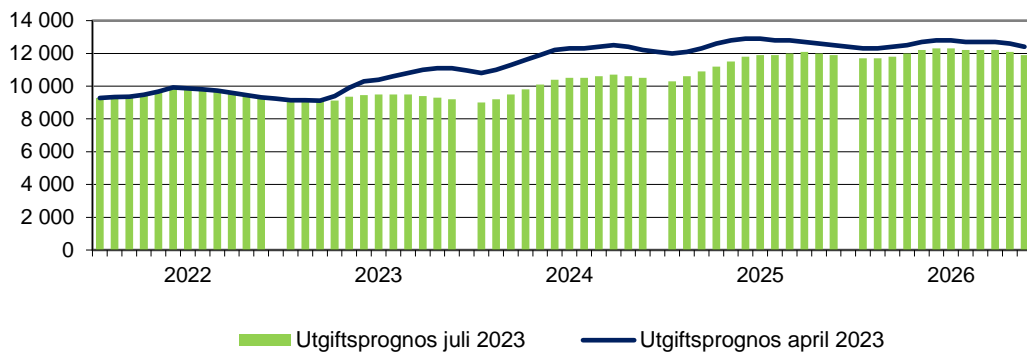

6.1.5 Lönebidrag för utveckling i anställning

Arbetsförmedlingen bedömer att i genomsnitt 9 300 personer kommer ha ett beslut om lönebidrag för utveckling i anställning under 2023 vilket är 900 personer färre än i föregående utgiftsprognos. Vid utgången av juni 2023 hade 9 500 personer beslut om lönebidrag för utveckling i anställning, varav 1 700 personer ett lönebidrag för utveckling i anställning hos Samhall AB.

Diagram 21

Deltagare månadsvis i lönebidrag för utveckling 2022 – 2026
Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

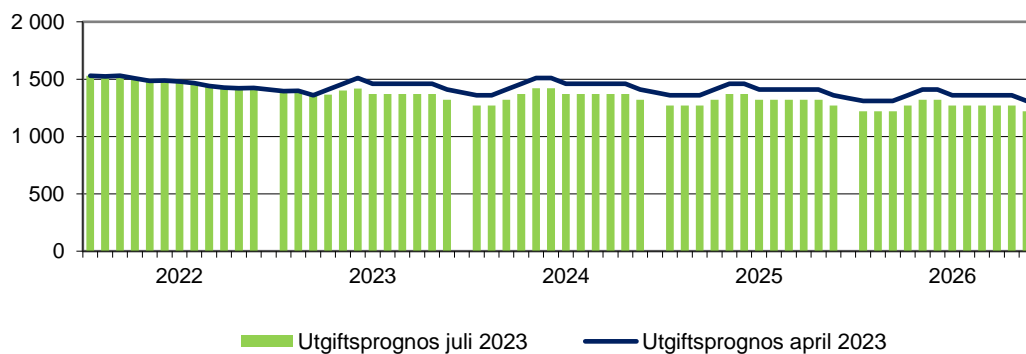

6.1.6 Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare

Arbetsförmedlingen bedömer att i genomsnitt 1 400 personer kommer ha beslut om offentligt skyddat arbete under 2023, vilket är samma nivå som i föregående utgiftsprognos. Vid utgången av juni 2023 hade 1 400 personer offentligt skyddat arbete.

Diagram 22

Deltagare månadsvis i skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare 2022 – 2026
Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

7 Anslag 1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar

7.1 Anslag 1:13 ap1 – Nystartsjobb

Tabell 10: Anslag 1:13 ap1 Nystartsjobb - Tilldelning/förslag till tilldelning och beräknade utgifter 2022 – 2026 (miljoner kronor)

	2022	2023	2024	2025	2026
Tilldelning/förslag till tilldelning	5 320	7 500	5 022	3 179	1 989
Beräknade utgifter	3 978	4 928	5 350	5 233	5 390
Beräknat sparande/underskott	1 342	2 572	-328	-2 054	-3 401
Beräknade utgifter i föregående prognos	3 978	5 741	5 774	4 772	4 877

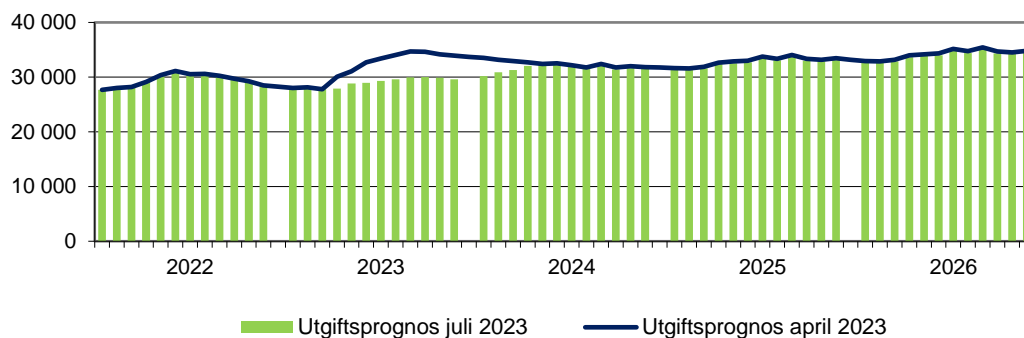
Utgifterna under anslaget 2023 beräknas till 4 928 miljoner kronor, vilket är 814 miljoner kronor lägre än i föregående utgiftsprognos och innebär ett anslagssparande på 2 572 miljoner kronor.

Arbetsförmedlingen bedömer att i genomsnitt 29 000 personer kommer ha beslut om nystartsjobb under 2023, vilket är 2 900 personer färre än i föregående utgiftsprognos. Minskningen är en följd av Arbetsförmedlingens reviderade verksamhetsplan enligt vad som beskrivs i avsnitt 1.1.2. Den förväntat försämrade konjunkturen riskerar att hålla tillbaka antalet nya nystartsjobb, vilket leder till en osäkerhet gällande bedömningen av antalet deltagare och kostnaden per deltagare.

Diagram 23

Deltagare månadsvis i nystartsjobb 2022 – 2026

Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

Utvecklingen av antalet deltagare i nystartsjobb är beroende av att arbetsgivare ansöker om att rekrytera med detta stöd. Arbetsförmedlingen bedömer att det kommer ske en försvagning inom branscher såsom handel och hotell- och restaurangverksamhet samt byggverksamhet. Dessa tre branscher står sammantaget för över en tredjedel av alla nystartsjobb. För att intressera fler mindre arbetsgivare för att anställa med nystartsjobb pågår kampanjen Hitta rätt som inleddes under 2022 samt att samordna arbetet internt inom myndigheten.

7.2 Anslag 1:13 ap2 – Stöd för yrkesintroduktionsanställningar

Tabell 11: Anslag 1:13 ap1 Stöd för yrkesintroduktionsanställning tilldelning/ förslag till tilldelning och beräknade utgifter 2022 – 2026 (miljoner kronor)

	2022	2023	2024	2025	2026
Tilldelning/förslag till tilldelning	18	18	3	-4	
Beräknade utgifter	15	18	7		
Beräknat sparande/underskott	3		-4		
Beräknade utgifter i föregående utgiftsprognos	15	16	9		

7.2.1 Programmet förväntas upphöra under 2024

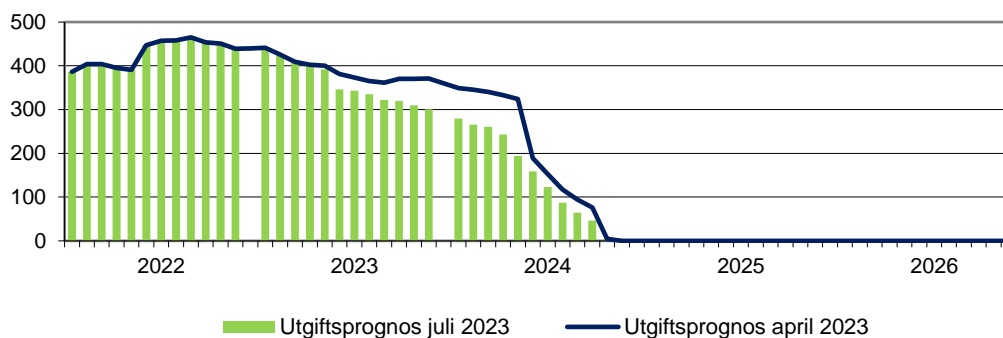
Utgifterna under anslaget 2023 beräknas till 18 miljoner kronor, vilket är 2 miljoner kronor högre än i föregående utgiftsprognos och innebär ett fullt anslagsutnyttjande för 2023. Utöver dessa utgifter beräknas 11 miljoner kronor för anordnarbidrag belasta anslaget 1:3 ap1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser under 2023.

Arbetsförmedlingen bedömer att i genomsnitt 400 personer kommer ha beslut om yrkesintroduktionsanställning under 2023, vilket är samma nivå som i föregående utgiftsprognos. Programmet yrkesintroduktionsanställning föreslås upphöra 2024, varför en successiv minskning av antalet deltagare sker under året.

Diagram 24

Deltagare månadsvis i yrkesintroduktionsanställning 2022 – 2026

Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

7.3 Anslag 1:13 ap3 – Etableringsjobb

Tabell 12: Anslag 1:13 ap3 Etableringsjobb - Tilldelning/förslag till tilldelning och beräknade utgifter 2022 – 2026 (miljoner kronor)

	2022	2023	2024	2025	2026
Tilldelning/förslag till tilldelning	317	551	734	1 468	
Beräknade utgifter		551	734	1 468	
Beräknat sparande/underskott	317				
Beräknade utgifter i föregående utgiftsprognos		551	734	1 468	

7.3.1 Fördröjd start av etableringsjobb

Under hösten 2022 infördes en statlig ersättning för arbete i etableringsjobb, med syftet att stimulera anställningar av vissa långtidsarbetslösa och vissa nyanlända. Etableringsjobb ska i normalfallet leda till en tillsvidareanställning.

Arbetsmarknadens parter ansvarar för att ta fram särskilda kollektivavtal för etableringsjobb, som bland annat ska reglera vilka arbeten stödet blir tillgängligt inom. Att dessa avtal kommer på plats är en förutsättning för att Arbetsförmedlingen ska kunna besluta om rätt till ersättning, och volymutvecklingen för insatsen är därmed beroende av parternas överenskommelser och i vilken takt dessa kommer på plats och därefter lämnas in till Arbetsförmedlingen. När denna utgiftsprognos lämnas finns ännu inga sådana avtal på plats, vilket gör att det finns en osäkerhet om Arbetsförmedlingen kommer att kunna nyttja anslaget för 2023.

8 Anslag 1:14 – Etableringsersättning till vissa nyanlända

8.1 Anslag 1:14 ap1 – Etableringsersättning till vissa nyanlända

Tabell 13: Anslag 1:14 Etableringsersättning - tilldelning/förslag till tilldelning och beräknade utgifter 2022 – 2026 (miljoner kronor)

	2022	2023	2024	2025	2026
Tilldelning/förslag till tilldelning	1 196	1 120	882	870	845
Beräknade utgifter	1 011	950	862	868	1 105
Beräknat sparande/underskott	185	170	20	2	-260
Beräknade utgifter i föregående prognos	1 011	971	926	983	1 141

Utgifterna under anslaget 2023 beräknas till 950 miljoner kronor, vilket är 21 miljoner kronor lägre än i föregående utgiftsprognos och ger ett anslagssparande på 170 miljoner kronor. De beräknade utgifterna för etableringsersättning är 776 miljoner kronor och för tilläggen 174 miljoner kronor.

8.1.1 Deltagare i etableringsprogrammet

Tabell 14: Migrationsverkets prognos över kommunmottagande och beräknat inflöde i etableringsuppdraget

	2022	2023	2024	2025	2026
Migrationsverkets prognos över kommunmottagande under året	11 700	9 400	8 500	11 900	14 800
Antal som under året beräknas skrivas in i etableringsuppdraget	6 100	5 300	4 800	6 800	8 500
Prognos april 2023					
Antal som under året beräknas skrivas in i etableringsuppdraget	6 100	5 300	6 000	6 800	8 100

Beräkningarna utgår från Migrationsverkets prognos över antalet kommunmottagna. Bedömningen är oförändrad för 2023 jämfört med vad som redovisades i april. Prognosen för 2024 är sänkt till följd av antagandet om färre asylsökande 2023 och 2024. Ökningen av antalet kommunmottagna och därmed inflödet av deltagare till etableringsprogrammet 2025 och 2026 utgår från att kriget i Ukraina blir långvarigt. Enligt massflyktsdirektivet kan det tillfälliga skyddet gälla som längst i upp till tre år och löper därmed ut den 4 mars 2025 – även om kriget fortsätter.

Personer som beviljas uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och som kan antas komma att vistas i Sverige under kortare tid än tre år ska inte folkbokföras¹⁶. Det innebär att personerna omfattas av lagen om mottagande av asylsökande med flera (LMA) även efter beviljat uppehållstillstånd och är fortsatt inskrivna hos Migrationsverket. De omfattas därmed inte av anvisning till kommun enligt bosättningslagen som avser nyanlända som har beviljats ett uppehållstillstånd som

¹⁶ [Folkbokföringslag \(1991:481\)](#).

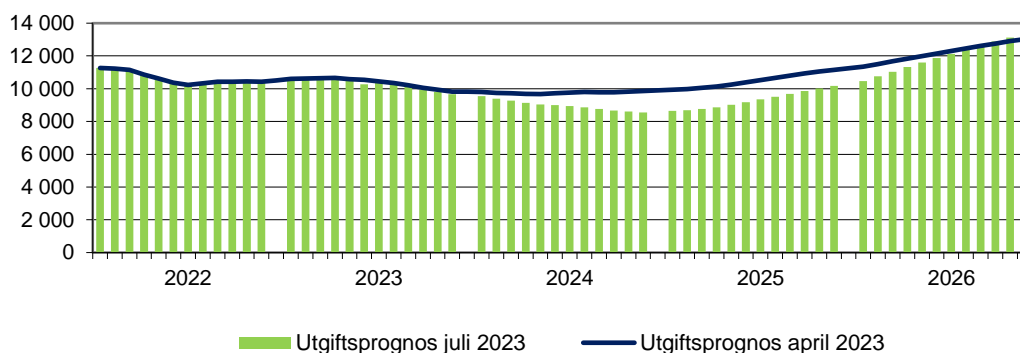
kan ligga till grund för folkbokföring¹⁷. Detta gäller även för de personer som i dag har ett uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och som Migrationsverket anvisat en kommun att ordna boende för¹⁸. En del personer med tillfälligt skydd vid förlängningstillfället komma att folkbokföras 2025. De som sökte skydd senast den 4 mars 2022 kan då ha vistats i Sverige i minst tre år och kan därmed bli aktuella för kommunbosättning¹⁹.

Omkring 44 000 personer från Ukraina som sökt skydd enligt massflyktsdirektivet beräknas finnas kvar i Sverige när det tillfälliga skyddet löper ut den 4 mars 2025. Om kriget i Ukraina fortsätter är det rimligt att anta ett fler vill stanna kvar i Sverige. Prognosen utgår från ett antagande om att ungefär hälften söker asyl och att en del av dessa kan ha fortsatt skyddsbehov, vilket föranleder en höjd prognos för antalet kommunmottagna 2025–2026.

Det genomsnittliga antalet deltagare beräknas till 10 300 personer 2023, vilket är 100 personer färre än i föregående utgiftsprognos. Antalet kvarstående deltagare i etableringsuppdraget var vid utgången av juni 10 300 personer.

Diagram 25

Deltagare månadsvis i etableringsuppdraget 2022 – 2026
Jämförelse mellan Arbetsförmedlingens utgiftsprognoser i april 2023 och juli 2023

Utbildningsplikt (UTP) för deltagare med kort utbildning i etableringsprogrammet

Utbildningsplikt gäller för arbetssökande i etableringsprogrammet som på grund av en kort utbildning²⁰ inte bedöms kunna matchas mot ett arbete under tiden i etableringsprogrammet. Personer som omfattas av utbildningsplikt ska närma sig arbetsmarknaden genom att ta del av reguljär utbildning, svenska för invandrare och samhällsorientering.

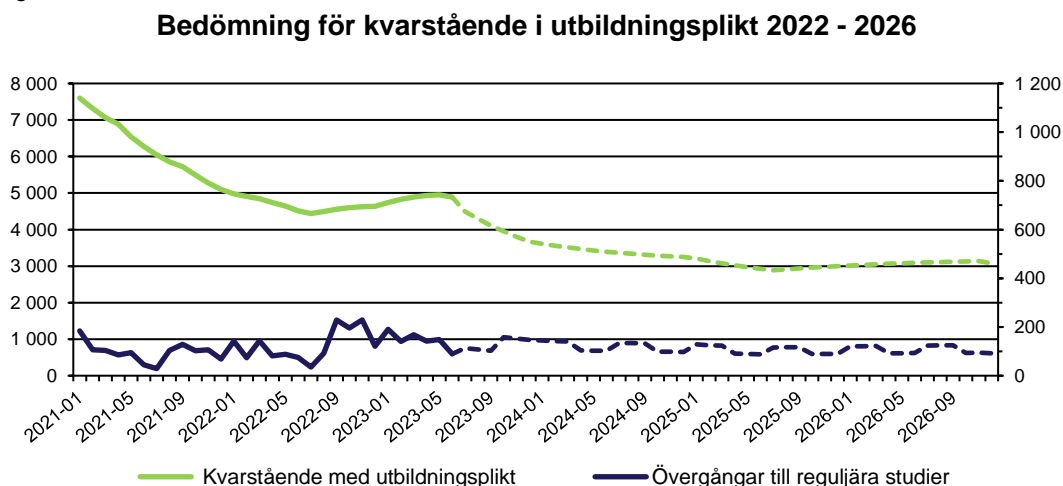
¹⁷ [Lag \(2016:38\) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.](#)

¹⁸ [Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande \(Prop. 2021/22:250\).](#)

¹⁹ En kommun som har tagit emot skyddsbehövande eller vissa andra utlänningar för bosättning har rätt till ersättning enligt [förordning \(2010:1122\) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar](#). Enligt 5 § avser detta bland annat mottagande av utlänningar som har ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring om det beviljats enligt 21 kap om tillfälligt skydd i utlänningslagen (2005:716). Samma definition återfinns i 2 § i [lag \(2016:38\) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning](#).

²⁰ Avser ej fullständig gymnasieutbildning eller motsvarande.

Diagram 26

Antalet som omfattas av utbildningsplikt näst intill oförändrad jämfört med föregående utgiftsprognos. I juni 2023 omfattades drygt 4 900 etableringsdeltagare av utbildningsplikt. Bedömningen av antalet personer som bedöms omfattas av utbildningsplikt de kommande åren har skrivits ner jämfört med föregående prognos. Det beror på att Arbetsförmedlingen bedömer att en förhållandevis liten andel av ukrainare i etableringsprogrammet kommer att omfattas av utbildningsplikt.

Övergångar till studier för personer med utbildningsplikt

Antalet övergångar till reguljära studier för personer med utbildningsplikt var fler i kvartal två 2023 jämfört med motsvarande kvartal 2022. Ökningen jämfört med förra året kan ha koppling till att landets kommuner från och med den 1 augusti 2022 är skyldiga att erbjuda en sammanhållen utbildning inom Komvux, för de deltagare i etableringsprogrammet som på grund av kort utbildning inte bedöms kunna matchas mot arbete under tiden i programmet.

8.2 Biståndskostnader

Vid varje utgiftsprognos ska Arbetsförmedlingen även lämna en prognos över de kostnader som ska räknas som bistånd för anslaget 1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare. Det avser etableringsersättning (inklusive etableringstillägg och bostadsersättning) till skyddsbehövande och deras anhöriga under de första 365 dagarna efter ankomsten till Sverige.

Som underlag till beräkningarna lämnar Migrationsverket uppgifter om det prognostiserade antalet kommunmottagna fördelat på vidarebosatta (kvotflyktingar), anhöriga till skyddsbehövande och personer som har uppehållstillstånd efter att ha varit asylsökande. För respektive grupp redovisas även den prognostiserade genomsnittliga vistelsetiden i Migrationsverkets mottagandesystem.

Kostnaderna redovisas per mottagandegrupp (kvotflyktingar, anhöriga till skyddsbehövande och personer som beviljats uppehållstillstånd efter att ha varit asylsökande). Redovisning av antalet deltagare som omfattas och kostnaderna för detta redovisas i bilaga 5.

9 Bemyndigandeprognos

Arbetsförmedlingen ska vid varje prognostillfälle redovisa en prognos för utestående åtaganden vid årets slut. Utestående åtaganden ska fördelas på respektive insats samt på de år då de beräknas infrias. Det ska även framgå hur mycket av de infriade åtagandena som beräknas belasta anslagen respektive år. Om det finns risk för att för tilldelat bemyndigande kommer att överskrida ska detta kommenteras och anledningarna till detta redovisas.

Arbetsförmedlingens har tidigare i år hemställt om att bemyndiganderamen för lönebidrag utökas till 16 miljarder kronor för 2023, vilket riksdagen fastställde i vårbudgeten.²¹ Åtaganden för lönebidrag har fortsatt att öka mer än vad som bedömdes när hemställan lämnades. Arbetsförmedlingen ser därför ett behov av att bemyndiganderamen för 2023 utökas ytterligare till 18 miljarder kronor.

Den kraftiga ökningen av åtaganden började under 2022 och har fortsatt under 2023. Ökningen beror på att Arbetsförmedlingen tillämpats ett tillfälligt regelverk under pandemin som inneburit kortare beslutsperioder. När myndigheten nu återgått till ordinarie regelverk fattas längre beslut som därmed innebär större åtaganden.

9.1 Bemyndigandeprognos anslag 1:3 ap1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program

Tabell 15: Prognos beställningsbemyndigande anslag 1:3 ap1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program, miljoner kronor

	Utestående åtaganden 2023	Prognos infriande år 2024	Prognos infriande år 2025	Prognos infriande år 2026 -
Subventionerade anställningar	1 325	1 242	83	
- varav Introduktionsjobb	1 318	1 235	83	
- varav Yrkesintroduktionsanställningar	7	7	0	
Köpta tjänster	3 096	2 829	267	
- Matchningstjänster	2 949	2 683	266	
- Övriga tjänster	135	108	1	
Köp av utbildning	606	363	243	
Merkostnadsersättningar	109	102	6	
Totalt bemyndigat	5 135	4 536	599	
Bemyndiganderam enligt regleringsbrevet	7 000	5 011	1 568	421
Återstående bemyndiganderam	1 865	475	969	421

²¹ Arbetsförmedlingens inväntar en ändring av regleringsbrevs. Redovisning i tabeller utgår från nu gällande regleringsbrev.

Tabell 16: Prognos över hur mycket av bemyndigandebeloppet som bedöms belasta anslaget

	Utestående åtaganden 2023	Prognos infranden 2024	Prognos infranden 2025	Prognos infranden 2026 -
Subventionerade anställningar	1 188	1 117	70	
- varav Introduktionsjobb	1 182	1 111	70	
- varav Yrkesintroduktionsanställningar	6	6	0	
Köpta tjänster	3 036	2 770	267	
- Matchningstjänster	2 949	2 683	266	
- Övriga tjänster	87	86	1	
Köp av utbildning	545	326	219	
Merkostnadsersättningar	87	82	5	
Totalt bedömd anslagsbelastning	4 856	4 295	561	

9.1 Bemyndigandeprognos anslag 1:4 ap1 Lönebidrag

Tabell 17: Prognos beställningsbemyndigande anslag 1:4 ap1 Lönebidrag, miljoner kronor

	Utestående åtaganden 2023	Prognos infranden 2024	Prognos infranden 2025	Prognos infranden 2026 -
Lönebidrag för anställning	6 248	4 146	1 595	490
Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare	255	225	28	2
Lönebidrag för utveckling i anställning	1 268	1 213	55	
Lönebidrag för trygghet i anställning	8 768	4 750	2 802	1 174
Personligt biträde	480	350	129	2
Totalt bemyndigat	17 018	10 683	4 609	1 668
Bemyndiganderam enligt regleringsbrevet	12 000	9 626	2 536	1 838
Återstående bemyndiganderam	-5 018	-1 057	-2 073	170

Tabell 18: Prognos över hur mycket av bemyndigandebeloppet som bedöms belasta anslaget

	Utestående åtaganden 2023	Prognos infranden 2024	Prognos infranden 2025	Prognos infranden 2026 -
Lönebidrag för anställning	5 479	3 731	1 356	392
Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare	228	202	24	2
Lönebidrag för utveckling i anställning	1 138	1 091	47	
Lönebidrag för trygghet i anställning	7 596	4 275	2 382	939
Personligt biträde	425	315	109	1
Totalt bedömd anslagsbelastning	14 867	9 615	3 918	1 335

9.2 Prognos för beställningsbemyndiganden 2024 - 2026

I prognosen som lämnas i juli ska beställningsbemyndiganden även redovisas för 2024–2026. Myndigheten ska redovisa en prognos för de förslag till beställningsbemyndiganden som lämnats i budgetunderlaget och för de åtaganden som ingåtts med stöd av äldre beställningsbemyndiganden.

Behovet av bemyndiganderam 2024 för anslag 1:3 ap1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser är 7 miljarder kronor, vilket är samma nivå som i budgetunderlaget.

Tabell 19: Tabell för beställningsbemyndigande UO 14 anslag 1:3 anslagspost 1, Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 - XX Beräknat
Ingående åtaganden	4 823	5 186	5 135	-	-	-
Nya åtaganden	4 285	4 738	4 937	-	-	-
Infriade åtaganden	-3 923	-4 789	-4 536	4 907	630	0
- varav infrianden av utestående åtaganden 2023	-	-	4 536	599	0	0
Utestående åtaganden vid årets slut	5 186	5 135	5 536	-	-	-
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	6 650	6 650	7 000	-	-	-

Behovet av bemyndiganderam 2024 för anslag 1:4 ap1 Lönebidrag mm är 19,5 miljarder kronor, vilket är 2,5 miljoner kronor högre än i budgetunderlaget (se förklaring ovan).

Tabell 20: Tabell för beställningsbemyndigande UO 14 anslag 1:4 anslagspost 1, Lönebidrag mm

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 - XX Beräknat
Ingående åtaganden	10 159	14 926	17 018	-	-	-
Nya åtaganden	12 848	11 687	12 558	-	-	-
Infriade åtaganden	-8 081	-9 595	-10 683	11 880	5 101	1 913
- varav infrianden av utestående åtaganden 2023	-	-	10 683	4 609	1 697	29
Utestående åtaganden vid årets slut	14 926	17 018	18 894	-	-	-
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	14 000	12 000	19 500	-	-	-

10 Tabeller

10.1 Snittkostnader

Tabell 21: Snittkostnader för deltagare i program

	Prognos 220729	Prognos 221123	Prognos 230206	Prognos 230425	Prognos 230728
1:2 Aktivitetsstöd					
Jobb- & utvecklingsgarantin	8 500	8 400	8 400	8 400	8 400
Jobbgarantin för ungdomar	3 700	3 600	3 600	3 600	3 900
Arbetsmarknadsutbildning	12 100	11 500	11 300	14 000	15 600
Start av näringsverksamhet	16 700	17 000	17 000	17 000	17 000
Arbetspraktik	7 600	8 000	7 000	7 000	7 000
Förberedande utbildning	6 600	6 600	6 600	6 600	7 000
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	6 000	7 500	7 500	7 500	7 500
Kartläggning vägledning rehabilitering	9 500	10 000	9 700	10 000	10 300
Reguljära studier som förberedande insats	10 400	10 000	9 700	10 000	10 300
Förmedlingsinsatser				10 000	10 300
1:3 ap1 Arbetsmarknadspolitiska program och insatser					
Extratjänster	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000
Introduktionsjobb	20 000	21 400	20 000	19 000	20 000
1:4 Lönebidrag och Samhall mm					
Lönebidrag för anställning	14 600	15 400	14 700	14 700	14 600
OSA	16 500	16 500	16 400	16 400	16 300
Lönebidrag för utveckling	18 300	19 500	18 300	18 200	18 000
Lönebidrag för trygghet	14 200	14 700	14 300	14 200	14 200
1:3 UO 13 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare					
Etableringsprogrammet kartläggning	5 300	5 300	5 300	5 300	5 300
Etableringsprogrammet	6 600	6 500	6 500	6 500	6 500
Nystartsjobb					
Nystartsjobb	11 100	11 700	13 100	13 100	13 900
Yrkesintroduktionsanställning					
Yrkesintroduktionsanställning	4 000	3 500	3 500	3 400	4 500

Snittkostnaderna för subventionerade anställningar och lönebidrag har justerats ner från och med juli 2022, då de nu är baserade på ärendestatistiken och inte sökandestatistiken.

10.2 Extern finansiering

Tabell 22: Finansiering React EU (miljoner kronor)

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Förvaltningskostnader		58	46	18	0	-69	14	10	26	19	19	19	17
Programkostnader	172	86		273	103	106	94	140	159	188	141	255	-61
Extratjänster	94	48		94	19	18	14	13	3	1	0		0
Introduktionsjobb				63	44	45	31	56	45	61	39	85	-138
Arbetsmarknadsutbildning	55	27		88	18	9	15	6	3	2	6	20	269
Förberedande utbildning	23	11		23	3	0	20	5	0	4	15	3	82
KVL				0	1	2	1	2	2	2	2	2	-4
Rusta och Matcha (RoM)				4	18	33	13	57	105	117	78	144	-269
Yrkessvenska				0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1

10.3 Flöden i ramprogram och aktiviteter

Tabell 23: Flöden i jobb och utvecklingsgarantin

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Förändring	-2 805	-717	-3 924	-2 048	-1 921	-1 362	444	-1 446	-671	-1 820	-1 895	-2 151	-1 816
Inflöde	7 627	5 664	6 207	6 682	6 245	6 084	6 790	6 774	6 128	6 168	5 185	5 933	6 778
Utflöde	10 432	6 381	10 131	8 730	8 166	7 446	6 346	8 220	6 799	7 988	7 080	8 084	8 594

Tabell 24: Flöden i jobbgarantin för ungdomar

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Förändring	-1 250	-671	-1 286	193	-202	146	246	-140	48	-317	-307	-602	-949
Inflöde	1 308	965	1 135	2 130	1 569	1 777	1 895	1 879	1 733	1 713	1 576	1 554	1 299
Utflöde	2 558	1 636	2 421	1 937	1 771	1 631	1 649	2 019	1 685	2 030	1 883	2 156	2 248

Tabell 25: Aktiviteter i jobb- och utvecklingsgarantin

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Upphandlad tjänst	40%	41%	40%	40%	40%	40%	38%	35%	35%	35%	34%	32%	29%
Arbetsplatsförlagda aktiviteter	15%	12%	12%	12%	13%	13%	12%	12%	13%	13%	13%	14%	13%
Övriga aktiviteter	24%	26%	26%	26%	25%	26%	27%	28%	29%	29%	29%	29%	31%
Ingen aktivitet	21%	22%	23%	22%	22%	21%	23%	24%	23%	23%	24%	25%	27%

Tabell 26: Kartstående deltagare i etableringsprogrammet

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Kvarstående deltagare totalt i etableringsprogrammet	10 373	10 234	10 338	10 435	10 429	10 447	10 441	10 625	10 709	10 741	10 696	10 532	10 266
- med upprättad planering	10 013	9 815	9 892	9 945	10 025	10 058	10 027	10 138	10 210	10 320	10 226	10 138	9 888
- i kartläggning inför upprättande av planering	360	419	446	490	404	389	414	487	499	421	470	394	378
Nya deltagare etableringsprogrammet	520	291	494	545	562	491	398	481	550	684	432	472	399
Avslutat - personer som har lämnat etableringsuppdraget	886	611	692	734	664	612	583	574	611	730	648	686	789

Tabell 27: Aktiviteter för deltagare i etableringsprogrammet

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt antal deltagare i Etableringsprogrammet (ej i kartläggnings)	10 013	9 815	9 892	9 945	10 025	10 058	10 006	10 121	10 144	10 232	10 226	10 138	9 888
Arbetsträning	57	48	48	46	56	59	54	59	66	68	79	98	84
Förstärkt arbetsträning	24	21	16	20	26	26	27	26	27	24	28	28	32
Samhällsorientering	320	253	279	299	367	380	352	392	463	442	429	410	368
Nätverk, språkutveckling, förberedande insatser	1 521	1 432	1 392	1 397	1 362	1 367	1 322	1 255	1 266	1 239	1 218	1 144	1 040
Timanställning	88	96	77	70	75	69	64	65	71	79	80	79	94
Praktik	87	49	53	79	100	107	74	90	105	119	112	124	66
Arbetsmarknadsutbildning	96	89	95	92	91	82	85	93	91	80	76	79	76
Förberedande utbildning	872	777	769	735	682	659	589	643	633	586	576	559	525
Kartläggning, vägledning, rehabilitering	5	1	0	6	6	11	10	8	2	5	5	6	5
Reguljär utbildning	1 026	930	1 098	1 340	1 469	1 659	1 530	1 686	1 743	1 777	1 835	1 807	1 610
Sfi	6 190	5 779	5 808	6 086	6 279	6 502	6 272	6 198	6 373	6 552	6 604	6 732	6 584
Ingen registrerad aktivitet	1 892	2 113	2 152	1 917	1 819	1 701	1 941	1 930	1 845	1 787	1 724	1 647	1 754

* En person kan ha flera registrerade aktiviteter, varför antalet aktiviteter är fler än antalet deltagare

10.4 Prognos över arbetssökande med och utan arbetslöshetsersättning

Tabell 28: Inskrivna arbetssökande som beräknas vara kassamedlemmar 2022 – 2026 (tusentals sökande)

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2022	103	98	100	86	80	79	73	75	78	72	71	73
2023	74	75	81	74	71	74	76	77	77	77	77	78
2024	80	80	79	78	77	78	79	80	79	78	78	79
2025	80	79	78	77	75	76	77	77	76	75	75	75
2026	76	76	75	73	72	73	74	75	74	74	74	74

Tabell 29: Inskrivna arbetssökande (öppet arbetslösa, deltid och timanställda) som inte beräknas vara kassamedlemmar 2022–2026 (tusentals sökande)

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2022	119	116	109	105	103	111	123	122	116	118	116	115
2023	121	118	105	104	102	110	116	117	117	118	118	120
2024	122	122	121	119	117	118	121	121	120	120	119	120
2025	121	121	119	117	114	115	117	117	116	115	114	115
2026	116	116	114	112	110	111	113	114	113	113	112	113

10.5 Deltagare i utbildningar

Tabell 30: Antal kvarstående med beslut om deltagande i folkhögskoleutbildning i studiemotiverande syfte

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt	749	578	662	932	1 069	1 050	792	873	992	1 039	905	853	737
- Utanför garantier	228	151	212	320	359	350	248	290	362	412	350	310	259
- varav kvinnor	113	76	108	179	203	189	116	143	167	207	178	168	143
- varav män	115	75	104	141	156	161	132	147	195	205	172	142	116
- JOB	417	349	367	509	587	577	431	466	494	491	432	428	397
- varav kvinnor	290	247	267	367	433	420	303	329	356	359	316	310	278
- varav män	127	102	100	142	154	157	128	137	138	132	116	118	119
- UGA	104	78	83	103	123	123	113	117	136	136	123	115	81
- varav kvinnor	51	39	39	42	47	40	41	39	47	47	44	49	34
- varav män	53	39	44	61	76	83	72	78	89	89	79	66	47
Andel deltagare från garantiprogram	70%	74%	68%	66%	66%	67%	69%	67%	64%	60%	61%	64%	65%

Tabell 31: Antal kvarstående med beslut om deltagande i folkhögskolesatsningen för etableringsuppdraget

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt	588	531	529	481	446	394	370	360	335	311	313	312	300
- varav kvinnor	356	320	314	276	256	225	208	196	183	163	162	164	156
- varav män	232	211	215	205	190	169	162	164	152	148	151	148	144

Tabell 32: Kvarstående deltagare i Akademikerspåret Korta vägen

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt antal deltagare	559	477	469	530	419	458	483	561	728	727	638	563	448
Deltagare från ramprogrammen	287	246	228	256	200	208	213	234	295	295	267	241	197
- varav kvinnor	167	141	133	162	136	145	146	161	189	184	165	143	124
- varav män	120	105	95	94	64	63	67	73	106	111	102	98	73
Deltagare utanför ramprogrammen	272	231	241	274	219	250	270	327	433	432	371	322	251
- varav kvinnor	219	189	204	227	184	212	224	269	358	354	310	267	216
- varav män	53	42	37	47	35	38	46	58	75	78	61	55	35

Tabell 33: Nya övergångar till reguljära studier bland personer som är öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd, inklusive tim- och deltidsanställda april – juni 2021 - 2023

	2023	2022	2021
Totalt antal övergångar till studier	6 111	6 526	8 986
- varav kort utbildning	2 541	2 713	3 042
Avaktualiserad mot reguljära studier	3 889	4 355	6 615
- varav kort utbildning	1 336	1 576	2 138
Studier med etableringsplan	0	0	0
- varav kort utbildning	0	0	0
Studier i etableringsprogrammet (ej Sfi)	667	498	590
- varav kort utbildning	412	273	261
Förberedande insats - studier med aktivitetsstöd	678	718	1 364
- varav kort utbildning	240	252	451
Deltidsstudier i JOB	877	955	417
- varav kort utbildning	553	612	192

10.6 Deltagare i tjänster

Tabell 34: Kvarstående deltagare i Rusta och matcha

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt antal deltagare	68 438	69 113	65 847	66 030	69 087	70 723	70 793	67 061	67 685	69 284	63 210	48 666	36 178
Deltagare från ramprogrammen	53 794	54 223	51 428	50 795	50 642	49 268	47 298	43 549	42 649	42 081	37 987	29 174	21 647
- varav kvinnor	25 350	25 740	24 388	24 225	24 289	23 641	22 641	20 694	20 177	19 893	18 093	14 080	10 584
- varav män	28 444	28 483	27 040	26 570	26 353	25 627	24 657	22 855	22 472	22 188	19 894	15 094	11 063
Deltagare utanför ramprogrammen	14 644	14 890	14 419	15 235	18 445	21 455	23 495	23 512	25 036	27 203	25 223	19 492	14 531
- varav kvinnor	7 146	7 333	7 086	7 623	9 325	10 849	11 849	11 740	12 507	13 570	12 597	9 840	7 379
- varav män	7 498	7 557	7 333	7 612	9 120	10 606	11 646	11 772	12 529	13 633	12 626	9 652	7 152

Tabell 35: Kvarstående deltagare i Rusta och matcha 2

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt antal deltagare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11 557	18 979
Deltagare från ramprogrammen												6 240	10 277
- varav kvinnor												2 610	4 249
- varav män												3 630	6 028
Deltagare utanför ramprogrammen												5 317	8 702
- varav kvinnor												2 364	3 883
- varav män												2 953	4 819

Tabell 36: Kvarstående deltagare i tjänsten Introduktion till arbete

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt antal deltagare	6 505	6 130	5 760	5 933	6 049	6 240	6 311	6 170	6 350	6 240	6 536	6 484	6 370
Deltagare från ramprogrammen	3 334	3 125	2 916	2 937	2 960	3 061	3 067	3 001	3 060	3 003	3 142	3 104	2 997
- varav kvinnor	1 865	1 746	1 646	1 660	1 658	1 706	1 718	1 690	1 740	1 702	1 762	1 745	1 680
- varav män	1 469	1 379	1 270	1 277	1 302	1 355	1 349	1 311	1 320	1 301	1 380	1 359	1 317
Deltagare utanför ramprogrammen	3 171	3 005	2 844	2 996	3 089	3 179	3 244	3 169	3 290	3 237	3 394	3 380	3 373
- varav kvinnor	1 939	1 834	1 730	1 834	1 889	1 952	1 975	1 933	1 975	1 943	2 048	2 022	2 025
- varav män	1 232	1 171	1 114	1 162	1 200	1 227	1 269	1 198	1 315	1 294	1 346	1 358	1 348

Tabell 37: Kvarstående deltagare i tjänsten Karriärvägledning

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt antal deltagare	1 133	1 581	1 279	1 753	2 479	2 811	2 738	2 430	2 466	2 457	1 819	2 023	2 407
Deltagare från ramprogrammen	850	1 185	892	1 169	1 597	1 822	1 832	1 652	1 670	1 674	1 287	1 439	1 745
- varav kvinnor	506	716	533	717	936	1 062	1 049	907	890	936	729	821	741
- varav män	344	469	359	452	661	760	783	745	780	738	558	618	1 004
Deltagare utanför ramprogrammen	283	396	387	584	882	989	906	778	796	783	532	584	662
- varav kvinnor	143	210	207	303	750	562	495	409	431	468	296	321	291
- varav män	140	186	180	281	407	427	411	369	365	315	236	263	371

Tabell 38: Kvarstående deltagare i tjänsten IPSU del A

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt antal deltagare	21	13	27	29	49	42	25	27	43	36	30	19	24
- varav kvinnor	9	4	9	12	15	13	12	10	10	5	7	6	12
- varav män	12	9	18	17	34	29	13	17	33	31	23	13	12

Tabell 39: Kvarstående deltagare i tjänsten IPSU del B

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt antal deltagare	278	279	278	297	305	328	331	353	355	357	376	406	372
- varav kvinnor	87	91	88	97	96	109	107	128	131	127	130	136	130
- varav män	191	188	190	200	209	219	224	225	224	230	246	270	242

Tabell 40: Kvarstående deltagare i tjänsten Yrkessvenska B

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt antal deltagare	340	480	565	573	748	781	826	815	851	842	814	813	840
Deltagare från ramprogrammen	220	321	396	380	471	500	546	522	538	522	496	489	492
- varav kvinnor	126	192	219	199	267	281	321	291	296	286	264	271	217
- varav män	94	129	177	181	204	219	225	231	242	236	232	218	275
Deltagare utanför ramprogrammen	120	159	169	193	277	281	280	293	313	320	318	324	348
- varav kvinnor	68	87	88	104	147	139	143	153	221	182	169	179	141
- varav män	52	72	81	89	130	142	137	140	146	138	149	145	207

10.7 Insatser för personer med funktionsnedsättning som innebär nedsatt arbetsförmåga

Tabell 41: Antal kvarstående med beslut om SIUS

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Antal fattade beslut	12 548	12 500	12 487	12 519	12 880	13 077	13 260	13 245	13 254	13 245	13 338	13 378	13 517
- varav kvinnor	5 302	5 290	5 294	5 316	5 492	5 583	5 668	5 678	5 743	5 750	5 808	5 838	5 887
- varav män	7 246	7 210	7 193	7 203	7 388	7 494	7 592	7 567	7 511	7 495	7 530	7 540	7 630

Tabell 42: Beslut om stöd till personligt biträde

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Kvarstående	4 893	4 854	4 852	4 784	4 789	4 827	4 755	4 754	4 693	4 675	4 653	4 683	4 562
- varav kvinnor	1 987	1 961	1 963	1 922	1 936	1 994	1 968	1 981	1 939	1 959	1 968	1 976	1 922
- varav män	2 906	2 893	2 889	2 862	2 853	2 833	2 787	2 773	2 754	2 716	2 685	2 707	2 640
Nya beslut	579	379	335	548	634	544	469	534	427	576	519	422	367
- varav kvinnor	267	177	169	233	316	276	211	235	217	274	257	230	178
- varav män	312	202	166	315	318	268	258	299	210	302	262	192	189

Tabell 43: Nya beslut om stöd till hjälpmedel

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Antal fattade beslut	399	245	252	391	346	360	398	315	406	471	485	572	383
- varav kvinnor	235	132	145	208	188	203	231	174	253	274	275	329	210
- varav män	164	113	107	183	158	157	167	141	153	197	210	243	173

10.8 Nystartsjobb

Tabell 44: Inflöde i nystartsjobb

	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023
Totalt	4 040	2 455	2 927	2 892	2 711	2 557	2 070	2 306	2 205	2 490	2 684	2 936	2 785
- varav kvinnor	1 506	856	1 211	1 069	1 003	1 008	800	957	826	932	965	1 027	977
- varav män	2 534	1 599	1 716	1 823	1 708	1 549	1 270	1 349	1 379	1 558	1 719	1 909	1 808
- varav från JOB	261	181	209	227	229	245	169	197	225	244	272	272	258
- varav funktionsnedsatta	303	185	224	234	211	179	163	193	188	172	212	242	194
- varav nyanlända	392	303	387	305	122	108	103	114	109	132	151	139	168

Tabell 45: Kostnad per deltagare i nystartsjobb med olika nedsättning av skatteutgiften

	Andel av samtliga deltagare (procent)	Beräknad kostnad per deltagare och mån (kronor)
Nedsättning med 1 arbetsgivaravgift	0,05%	6 300
Nedsättning med 2 arbetsgivaravgift	32,95%	12 000
Nedsättning med 2,5 arbetsgivaravgift	67%	14 800
SUMMA	100%	13 900

10.9 Statistik över arbetslösa och deltagare i program

Tabell 46: Statistik arbetslöshet och deltagare i program

	Kvartalet 2 2023	Andel kvinnor	Andel män	Kvartalet 2 2022	Andel kvinnor	Andel män
Kvarstående arbetssökande	518 600	49%	51%	541 400	49%	51%
Öppet arbetslösa	146 100	47%	53%	152 800	48%	52%
Deltagare i arbetsmarknads-politiska program	176 800	51%	49%	184 800	50%	50%
Inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin	110 000	51%	49%	127 500	51%	49%
Jobbgarantin för ungdomar	11 900	39%	61%	13 900	41%	59%

Tabell 47: Genomsnittligt antal arbetssökande, varav andelen kvinnor, män, utrikesfödda samt personer med funktionsnedsättning

	2021	2022	2023
Kvarstående sökande totalt	635 600	545 700	525 500
- varav kvinnor	48%	49%	49%
- varav män	52%	51%	51%
- varav utrikesfödda	51%	52%	52%
- varav har en funktionsnedsättning	23%	25%	26%
Öppet arbetslösa	198 300	160 100	151 700
- varav kvinnor	46%	48%	47%
- varav män	54%	52%	53%
- varav utrikesfödda	50%	52%	53%
- varav har en funktionsnedsättning	9%	9%	9%
Sökande som fått arbete	35 100	29 800	29 000
- varav kvinnor	47%	48%	47%
- varav män	53%	52%	53%
- varav utrikesfödda	39%	43%	43%
- varav har en funktionsnedsättning	11%	13%	13%
Deltidsarbetslösa	21 200	15 400	14 300
- varav kvinnor	64%	64%	65%
- varav män	36%	36%	35%
- varav utrikesfödda	43%	46%	48%
- varav har en funktionsnedsättning	5%	6%	6%
Timanställda	37 900	27 600	24 500
- varav kvinnor	60%	61%	61%
- varav män	40%	39%	39%
- varav utrikesfödda	43%	47%	48%
- varav har en funktionsnedsättning	5%	6%	6%

Tabell 48: Andelen kvinnor och män med arbetslöshetsersättning

	2021	2022	2023
Arbetssökande med inkomstrelaterad ersättning	114 000	76 300	67 600
- varav kvinnor	48%	49%	46%
- varav män	52%	51%	54%
Arbetssökande med grundbeloppet	7 500	6 400	7 200
- varav kvinnor	44%	46%	43%
- varav män	56%	54%	57%

Tabell 49: Genomsnittligt antal deltagare i arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd eller etableringsersättning, varav andelen kvinnor, män, utrikesfödda samt personer med funktionsnedsättning

	2021	2022	2023
Jobb- & utvecklingsgarantin	128 000	124 600	112 300
- varav kvinnor	49%	51%	51%
- varav män	51%	49%	49%
- varav utrikesfödda	64%	64%	64%
- varav har en funktionsnedsättning	24%	23%	25%
Jobbgaranti för ungdomar	21 500	13 400	12 200
- varav kvinnor	40%	41%	40%
- varav män	60%	59%	60%
- varav utrikesfödda	41%	43%	40%
- varav har en funktionsnedsättning	8%	11%	14%
Arbetsmarknadsutbildning	4 500	2 900	3 500
- varav kvinnor	30%	31%	30%
- varav män	70%	69%	70%
- varav utrikesfödda	45%	48%	47%
- varav har en funktionsnedsättning	12%	12%	13%
Start av näringsverksamhet	3 300	1 500	600
- varav kvinnor	47%	49%	50%
- varav män	53%	51%	50%
- varav utrikesfödda	25%	26%	26%
- varav har en funktionsnedsättning	9%	10%	13%
Arbetspraktik	1 200	900	1 200
- varav kvinnor	48%	52%	56%
- varav män	52%	48%	44%
- varav utrikesfödda	52%	53%	59%
- varav har en funktionsnedsättning	40%	44%	38%
Förberedande insatser	38 900	28 300	36 600
- varav kvinnor	54%	54%	54%
- varav män	46%	46%	46%
- varav utrikesfödda	51%	49%	54%
- varav har en funktionsnedsättning	21%	23%	21%
Etableringsprogrammet	13 600	10 700	10 600
- varav kvinnor	58%	56%	55%
- varav män	42%	44%	45%
- varav har en funktionsnedsättning	1%	1%	1%

Tabell 50: Genomsnittligt antal deltagare i arbetsmarknadspolitiska program med lönesubvention, varav andelen kvinnor, män, utrikesfödda samt personer med funktionsnedsättning

	2021	2022	2023
Introduktionsjobb	4 900	5 700	7 200
- varav kvinnor	38%	46%	54%
- varav män	62%	54%	46%
- varav utrikesfödda	86%	87%	91%
- varav har en funktionsnedsättning	7%	7%	6%
Lönebidrag för anställning	23 800	24 300	24 700
- varav kvinnor	40%	41%	41%
- varav män	60%	59%	59%
- varav utrikesfödda	18%	18%	19%
Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare	1 600	1 500	1 400
- varav kvinnor	31%	32%	31%
- varav män	69%	68%	69%
- varav utrikesfödda	24%	25%	25%
Lönebidrag för utveckling	9 200	9 200	8 800
- varav kvinnor	39%	39%	39%
- varav män	61%	61%	61%
- varav utrikesfödda	19%	19%	20%
Lönebidrag för trygghet	30 300	28 600	28 000
- varav kvinnor	41%	41%	41%
- varav män	59%	59%	59%
- varav utrikesfödda	14%	13%	13%
Nystartsjobb	24 700	27 500	26 600
- varav kvinnor	32%	35%	38%
- varav män	68%	65%	62%
- varav utrikesfödda	83%	83%	83%
- varav har en funktionsnedsättning	7%	8%	8%
Yrkesintroduktionsanställning	300	400	400
- varav kvinnor	9%	15%	13%
- varav män	91%	85%	87%
- varav utrikesfödda	13%	16%	12%
- varav har en funktionsnedsättning	-	-	-

